

Rapportage *Inclusie*

Gemeente Bronckhorst

Rapportage *Inclusie*

Gemeente Bronckhorst

Kwartaal 1, 2020
Projectnummer: 13011

Auteurs:

Luc Oonk, Senior onderzoeker
Jessica Tuentner, Onderzoeker

Moventem BV

T 0575 84 3738
E info@moventem.nl
W www.moventem.nl

Moventem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Moventem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en Sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Moventem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

1 Inleiding

1.1 Onderzoeksopzet

Pagina 4

Pagina 5

2 Resultaten

2.1 Algemeen

2.2 Werk

2.3 Onderwijs

2.4 Wonen

2.5 Verkeer en vervoer

2.6 Zorg en ondersteuning

2.7 Sport

2.8 Cultuur

2.9 Vrijtijdsbesteding en uitgaan

2.10 Overig

Pagina 6

Pagina 7

Pagina 9

Pagina 12

Pagina 15

Pagina 17

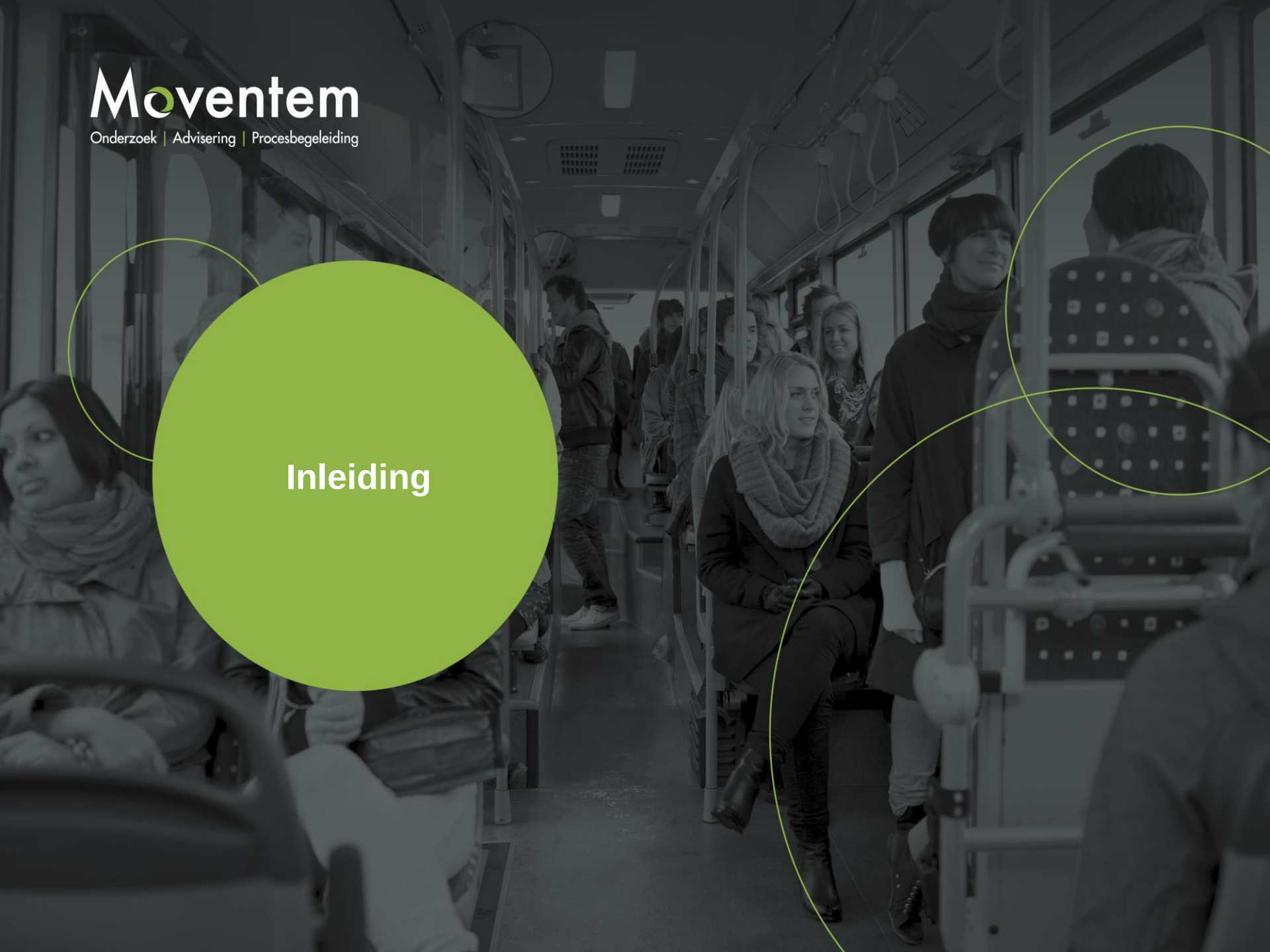
Pagina 21

Pagina 24

Pagina 27

Pagina 32

Pagina 34

The background of the slide is a grayscale photograph of the interior of a bus. Several passengers are visible, some sitting on seats and others standing. The bus has overhead handrails and windows. The image is slightly faded to allow the text and graphics to stand out.

Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

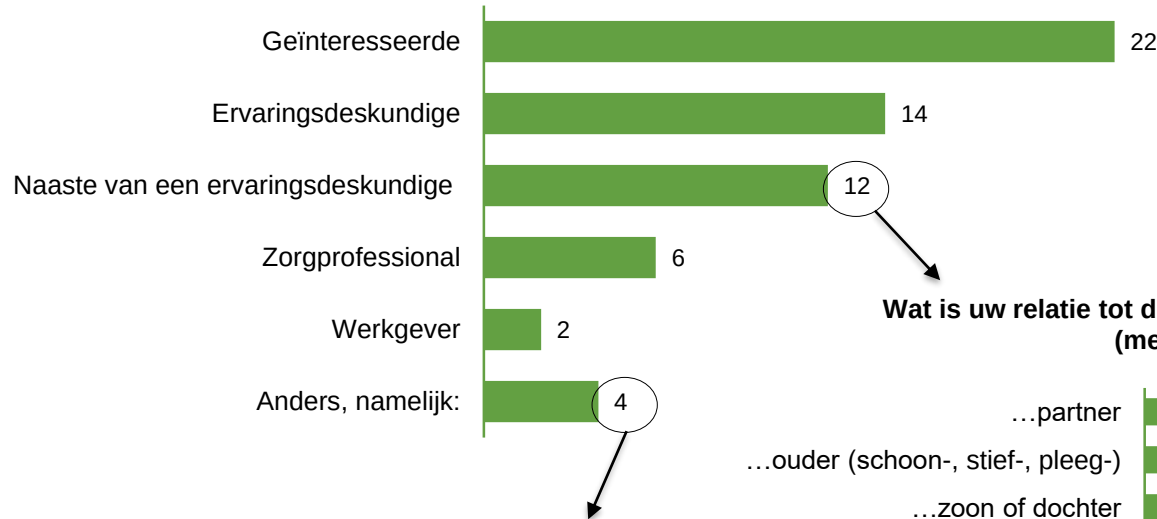
A large, solid green circle is positioned in the center-left of the slide. It contains the word 'Inleiding' in white text. Two thin, light green curved lines intersect around the right side of the circle, extending towards the right edge of the slide.

Inleiding

- In opdracht van gemeente Bronckhorst heeft Movement in november/december 2019 een onderzoek uitgevoerd over inclusie.
- Respondenten konden zich telefonisch of digitaal aanmelden voor deelname aan het onderzoek. Na aanmelding heeft een medewerker van Movement telefonisch, per e-mail of per post contact opgenomen met de respondent.
- In totaal hebben 60 respondenten deelgenomen aan het onderzoek. 42 respondenten hebben telefonisch deelgenomen aan het onderzoek en 18 respondenten hebben schriftelijk deelgenomen aan het onderzoek.
- De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen.
- Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord.

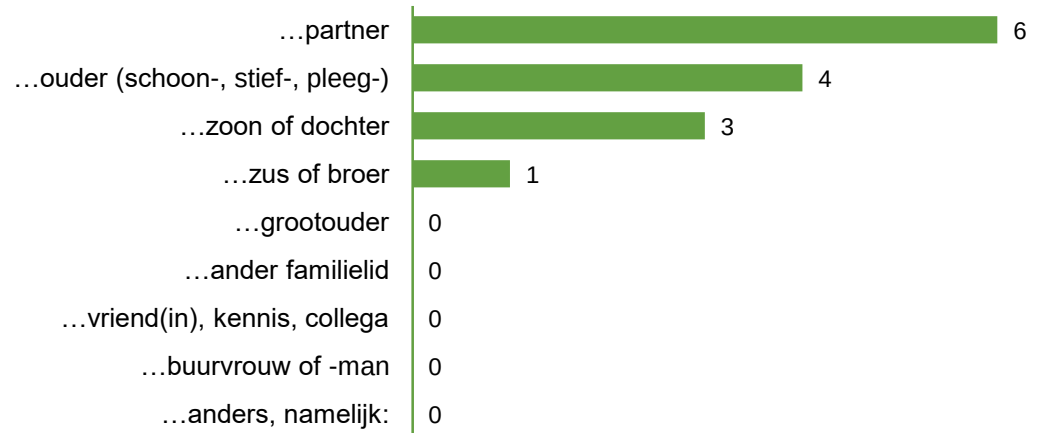
Resultaten

Doet u mee aan dit onderzoek als ervaringsdeskundige, als naaste van een ervaringsdeskundige of vanuit een andere rol? (n=60)

1x partner
1x lid van adviesorgaan
1x bestuurslid van onderneming
1x student Verzorgende IG

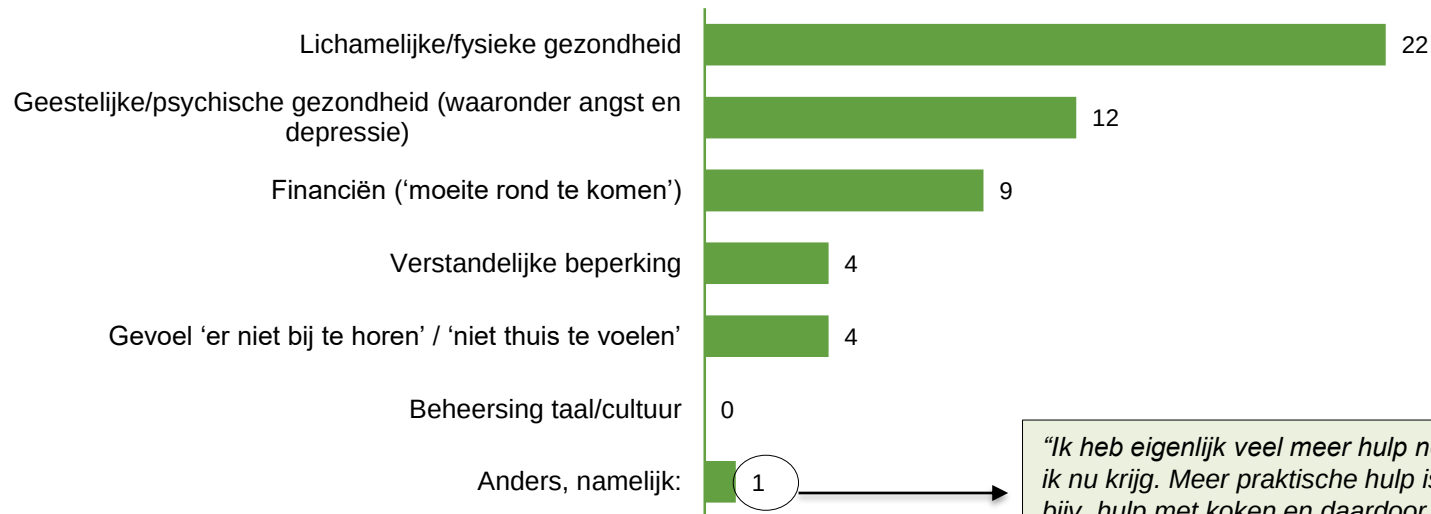
**Wat is uw relatie tot de ervaringsdeskundige? Dat is mijn: (n=12)
(meer antwoorden mogelijk)**

26 respondenten doen aan dit onderzoek mee als (naaste van) een ervaringsdeskundige. 22 respondenten zijn geïnteresseerden, 6 respondenten zijn zorgprofessional en 2 respondenten zijn werkgever.

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

Welke van onderstaande aspecten beperken uw mogelijkheden om aan het maatschappelijk leven deel te nemen? (n=26) (meer antwoorden mogelijk)

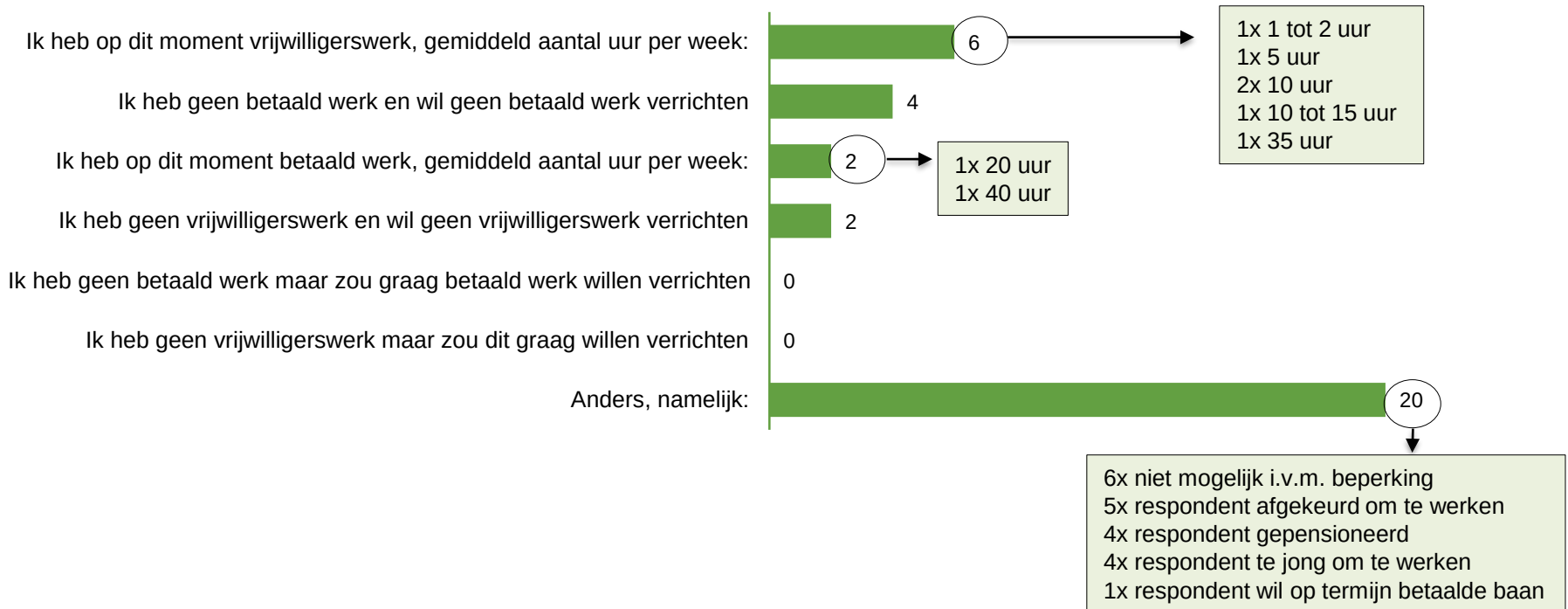

"Ik heb eigenlijk veel meer hulp nodig dan ik nu krijg. Meer praktische hulp is er niet bijv. hulp met koken en daardoor eet ik vaak brood. Het boeit niemand, dat is pijnlijk."

Respondenten hebben aangegeven welke aspecten de mogelijkheden beperken om deel te nemen aan het maatschappelijk leven. De meeste respondenten ervaren beperkingen door lichamelijke/fysieke gezondheid (22 respondenten), geestelijke/psychische gezondheid (12 respondenten) en door financiën (9 respondenten).

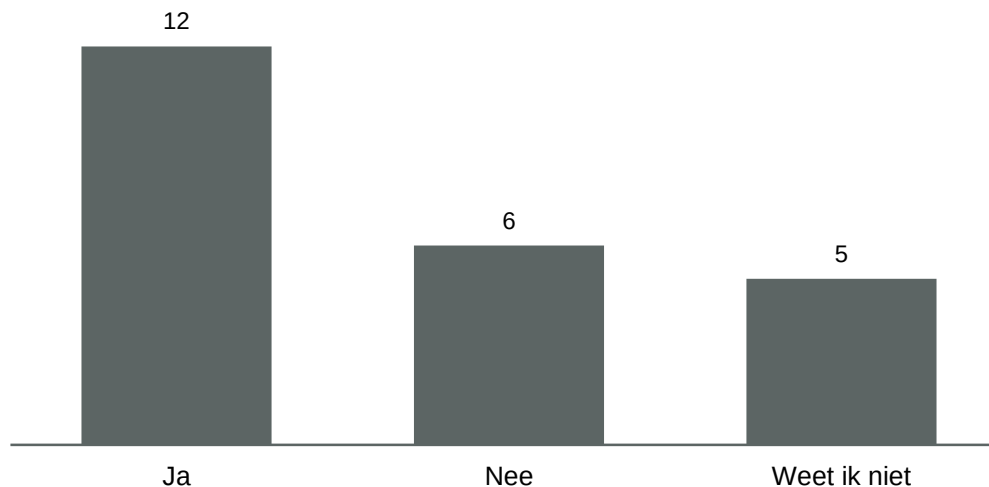
Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

Heeft u momenteel betaald werk of zou u graag betaald werk willen verrichten? (n=26) (meer antwoorden mogelijk)

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen die betaald werk of vrijwilligerswerk (willen) verrichten.

Ervaart u belemmeringen/drempels op dit gebied? (n=23)

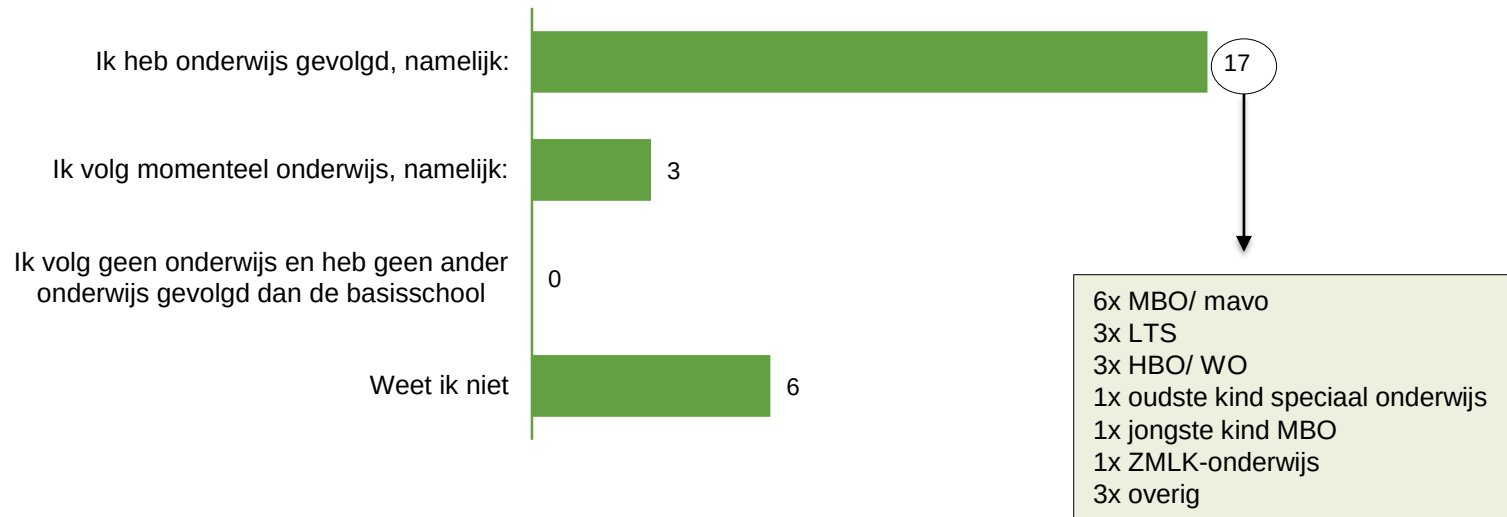

12 respondenten hebben aangegeven dat zij belemmeringen/drempels ervaren op het gebied van werk/vrijwilligerswerk. Deze worden op de volgende sheet weergegeven.

Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?	Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?
<i>Communicatie is soms wel een dingetje. Mijn man heeft geen officiële diagnose (autisme) maar hij kan ermee overweg (hij had geen keus, is sociaal wat onhandig).</i>	<i>Contact met zijn baas is niet optimaal. Ze werken naast elkaar, ieder hun eigen ding. Maar om nu van werk te veranderen is niet aan de orde. Het is nu wel duidelijk/vertrouwd voor hem.</i>
<i>De digitale wereld is veel te moeilijk voor onze dochter. Bijv. een aanmeldbalie (zuil) is al veel te lastig voor haar (ze heeft het niveau van een kleuter). Dat werkt gewoon niet. Ze kan daar totaal niet mee omgaan.</i>	<i>Zet er een levend persoon neer. Dat is veel klantvriendelijker.</i>
<i>Door ziekte/beperking niet mogelijk</i>	<i>Een medicijn! Er zijn in de wereld veel onderzoeken gaande. Behalve Nederland, de ziekte wordt niet altijd erkend in Nederland. Voor een CCI-scan moeten we naar Londen en dat is fysiek en financieel niet mogelijk.</i>
<i>Er is geen passend onderwijs.</i>	
<i>Er is vrijwilligerswerk genoeg maar dat is verplicht vrijwillig. Ze rekenen dan op je. Ik ben voorzichtig met het toezeggen van vaste structurele verplichtingen.</i>	<i>Dat is lastig. Ze zeggen dan wel dat het niet erg is maar voor je eigen gevoel is dat het wel. Je zegt ergens ja tegen en dan wil je dat ook goed volbrengen.</i>
<i>Financieel, beperkingen die je zijn opgelegd vanwege de beperking. UWV weet zelf niet wat ze met mij aan willen/kunnen. Ze zouden mij helpen maar ik ervaar geen steun.</i>	<i>Ik zou het niet weten. In de eerste plaats een betere gezondheid en de ASS wegnemen. Een baan die zinvol is maar dat zie ik ook niet zo. Niemand komt verder met mij dus doe ik het zelf maar op een bepaalde manier.</i>
<i>Geen sociale contacten meer overhouden. Ik kan nergens naartoe omdat er teveel lawaai is. Mijn burens hebben hobby's die zeer nadelig voor mij zijn omdat ze veel geluid maken. Ook de rondweg geeft een constante stroom aan geluid.</i>	<i>We zijn aan het zoeken naar een huis buitenaf. Ik ga 2 keer per jaar naar een vakantieland om een rustige leefomgeving te hebben en weer bij te tanken.</i>
<i>Heeft met mijn gezondheid te maken en dan is het moeilijk om wat tijd vrij te maken. Mijn werkplek is boven op zolder en daar kan ik soms moeilijk komen.</i>	<i>Gezondheid moet weer omhoog, beter op knappen. Beneden heb ik geen plek voor een werkruimte.</i>
<i>Je kunt eigenlijk niet wat je zou moeten kunnen zoals lang doorlopen, bukken, knielen, lang zitten, lang staan.</i>	<i>Dat is niet op te lossen. Ik heb al 2 nieuwe knieën. Gelukkig heb ik via de UWV aangepast werk gekregen en als ik uitval dan neemt de UWV het weer over (in elk geval tot 2022 ofzo en dan weet ik het ook niet). Blijft wel moeilijk omdat je er steeds achteraan loopt, het blijft onzeker. De regelingen zijn te beperkt.</i>
<i>Last van mijn rug en pijn in mijn lichaam door mijn lichamelijke beperking.</i>	<i>Dat is heel moeilijk. Ik heb 24 uur per dag pijn. Letten op houding, op tijd stoppen, is heel moeilijk aan te geven.</i>
<i>Mijn knieën zijn versleten en door eerdere operaties heb ik daar complicaties bij gekregen en nu dag en nacht pijn.</i>	<i>Ik ben uitbehandeld en ze gaan de pijn onderdrukken met medicatie. Ik ben nu al 16 tot 17 jaar bezig met behandelingen. Zondag krijg ik een nieuw medicijn.</i>
<i>Veel werkplekken zijn niet aangepast aan slechthorenden. Er zijn geen ringleidingen, muziek staat hard. Ook in het gemeentehuis is onvoldoende ringleiding aanwezig. Als ik een raadsvergadering wil volgen dan moet ik in de hal gaan staan. Dat is echt een beperking in het gemeentehuis.</i>	<i>Minimaal om de hele Raadzaal heen een ringleiding en als het even kan ook in de fractiekamers.</i>

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

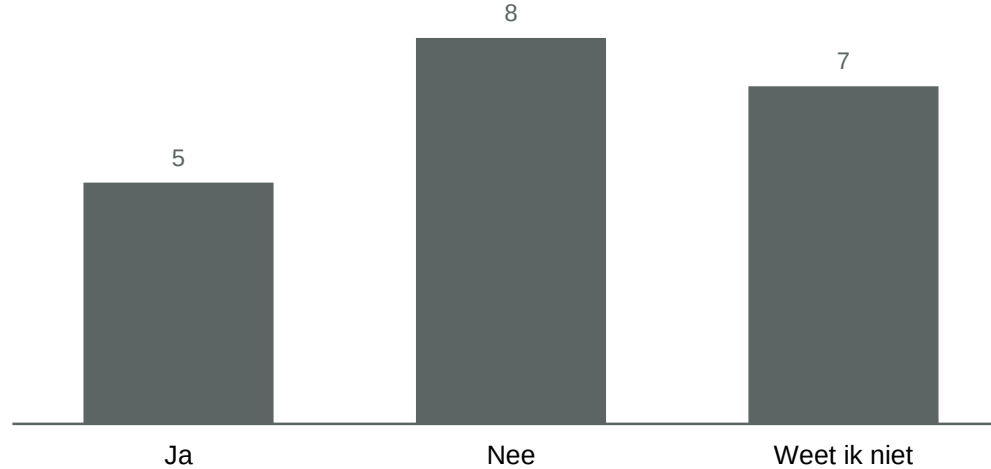
Welke opleiding of type onderwijs heeft u gevolgd of volgt u momenteel? (n=26)

20 respondenten hebben onderwijs gevolgd of volgen op dit moment onderwijs.

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen die onderwijs volgen of hebben gevolgd.

Ervaart u belemmeringen/drempels of heeft u belemmeringen/drempels ervaren op dit gebied? (n=20)

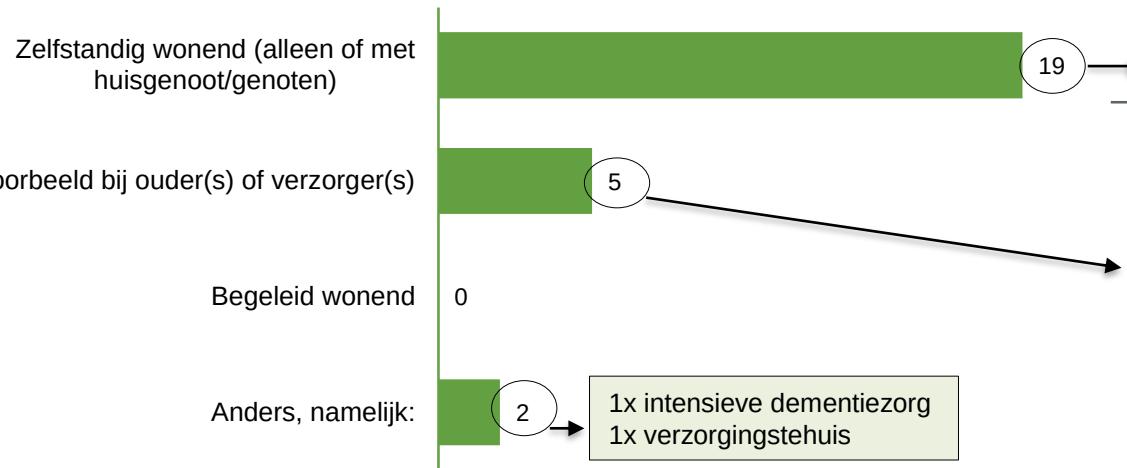

5 respondenten hebben aangegeven dat zij belemmeringen/drempels ervaren op het gebied van onderwijs. Deze worden op de volgende sheet weergegeven.

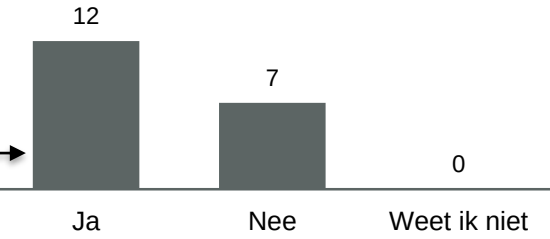
Welke belemmeringen/drempels ervaart u of heeft u ervaren op dit gebied en kunt u dit toelichten?	Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?
<i>De klassen worden steeds groter en mijn zoon heeft ook autisme en is overgeplaatst naar een andere groep.</i>	<i>Hij zit nu in een structuurgroep en ervaart daar minder prikkels. Dat geeft hem rust.</i>
<i>Diagnose ASS pas laat gekregen en ze stuurden mij maar gewoon naar de LTS. Eigenlijk had ik liever naar de kunstacademie gegaan maar dat mocht niet.</i>	<i>ASS is niet weg te nemen. Ik kan mij niet afsluiten voor prikkels.</i>
<i>Geen passend onderwijs, door mijn ziekte kan ik minimaal belast worden. Hierdoor is het lastig de schoolgang te maken, met mijn intelligentie is niks mis. Tot op heden is er geen onderwijs geboden waarin ik mij kan ontwikkelen ondanks mijn ziektebeeld.</i>	<i>samenwerking met verschillende partijen(mogelijk de gemeente) om tot thuisonderwijs te komen door middel van ivio. Ik zou graag met 1 vak willen starten maar de kosten zijn hoog en moet ik zelf /mijn moeder betalen.</i>
<i>Jongste zoon: vragen stellen is lastig voor hem (houdt zich in) en als het er dan uitkomt ontploft het en wil hij stoppen/loopt vast. School pakt dit wel goed op, het contact met school is goed. Ze hebben de overtuiging dat hij het kan en peppen hem goed op. Financieel: mooi dat je kind naar MBO 4 kan. Door zijn beperking is het niet wenselijk dat hij een bijbaantje heeft. Er bestaat een regeling: individuele studietoelage. De gemeente Bronckhorst kende dit niet (1800 euro op jaarbasis). Ik voel mij een zeur dat ik er steeds zelf achteraan moet. Ik doe dit niet alleen voor mijn eigen kinderen maar ook voor anderen. Ik ben zelf heel erg op de hoogte van wet- en regelgeving.</i>	<i>Het kost veel energie maar je ziet resultaat. School en ouders werken goed samen en pakken de signalen snel op. Positief reageren is de stimulans. De rechten van mensen met een beperking zijn er (er komen veel kosten op ons pad), daar heb je recht op. De gemeentes moeten hier niet de hand op de knip houden maar gewoon uitbetalen. Als sociaal team, denk dan in elk geval mee als mensen met deze vraag komen. Het is zo belangrijk voor mensen met een beperking dat ze mee kunnen doen. Ze hebben zelf niet om die beperking gevraagd. Wees als gemeente op de hoogte van de regels.</i>
<i>Mijn dochter (heeft ASS en ADD) en volgt KBL onderwijs. Het is ons nog niet gelukt om de juiste school voor haar te vinden. We wonen hier nu ongeveer 1 jaar. Daarvoor zat ze op school op een OPDC (tussenschool tussen basisschool en voortgezet onderwijs). Dat was heel prettig. Kleine klassen en een goede begeleiding.</i>	<i>School die goede begeleiding geeft. De juiste school is hier niet in de omgeving.</i>

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

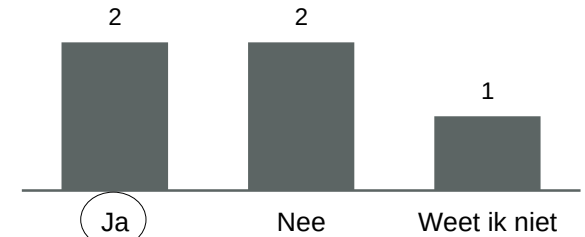
Wat is uw huidige woonsituatie? (n=26)

Ervaart u belemmeringen/drempels bij het zelfstandig wonen? (n=19)

Heeft u de wens om zelfstandig te kunnen wonen? (n=5)

In welke vorm en wat heeft u hiervoor nodig?

Vorm van begeleid wonen. Daar zijn momenteel veel te weinig plekken en mogelijkheden voor. Ook voor ons als ouders, als je zelf iets op wilt starten vanuit een PGB, is dat erg ingewikkeld. Wij willen graag dat het geld van de zorg ook bij diegene terecht komt en dat is erg omslachtig en de termijnen zijn erg lang.

Waarschijnlijk iets van begeleid wonen in de toekomst. Voor een groot deel zelfstandig maar met begeleiding op afstand.

Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?

Snellere en soepelere afwikkeling van procedures. Het enthousiasme is er wel maar dan

Aangepaste/geschikte woonvorm

Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?

Buren, de bemoeizucht, menen het beter te weten, en het geklaag.

De drempels van de voor en achterdeur en de ingang van de badkamer zijn aan de hoge kant.

Een beetje, wij hebben het huis aangepast. We kunnen ons wel redden. De huizen worden gerenoveerd en de voordeur wordt kleiner. Waarschijnlijk zal ze dan niet meer door de voordeur kunnen.

Heel veel overlast van drugsdealers en drugs. Dit is veel erger dan Amsterdam.

Heel veel zoals: administratieve rompslomp om weet ik wat allemaal aan te vragen en een toets voor te doen, huishoudelijke klussen, mobiliteit, koken, tuin bijhouden, schilderen na de renovatie. Eigenlijk kan ik op dit moment niets. Heb gelukkig wel huishoudelijke hulp en daar ben ik heel erg blij mee. Het is knokken om dat te blijven behouden.

Het huis schoonmaken lukt niet meer. Krijg hulp hierbij vanuit de WMO. Dat is prima geregeld.

Hij heeft overal begeleiding bij nodig. Hij kan niet fietsen. De dagelijkse zorg van opstaan tot naar bed gaan moet je begeleiden. Eigenlijk is het volledige zorg.

Ik ben volledig afgekeurd en mijn vrouw werkt volledig. Ik dacht dat ik het huishouden wel aan zou kunnen maar dat lukt niet.

Ik kom eigenlijk niet boven, traplopen is te lastig. Tuinonderhoud blijft achter.

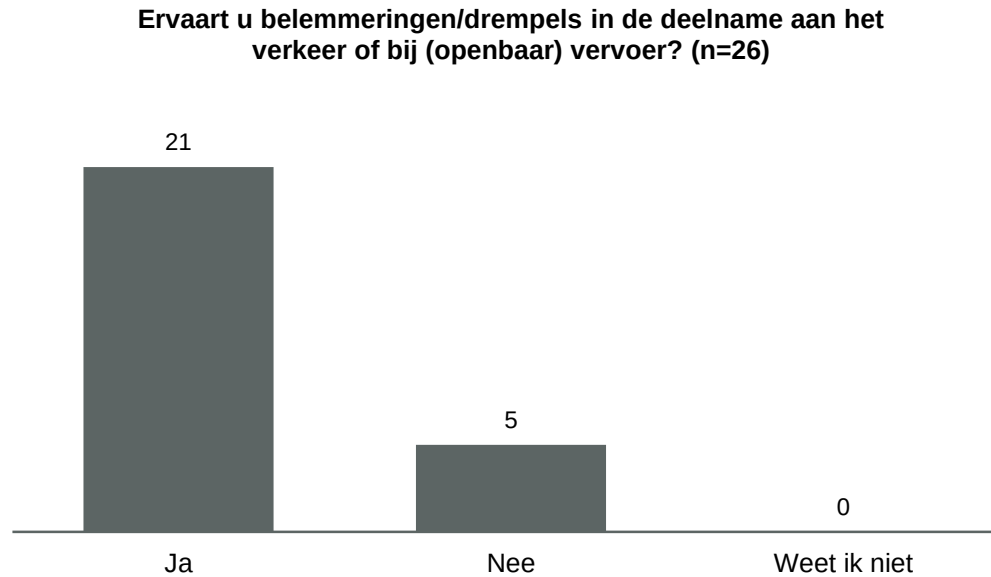
Rondom het huis is allemaal gazon en daar kan ik niet met de rolstoel op rijden. Klussen rondom het huis kan ik niet of weinig zelfstandig doen. Ook problemen met het zicht. Ik heb hulp bij de administratie nodig.

Woon samen met mijn gezin (3 kinderen). Vooral traplopen is lastig maar ook bij alle ADL activiteiten ervaar ik belemmeringen.

Ze komt nog boven omdat we een rechte trap hebben. Dat lukt nog net. We hebben al een appartement in aanbouw gekocht. Over ruim een jaar kunnen we daar in. In dit huis hebben we nog een slaapkamer en badkamer beneden (in het verleden aangepast voor gehandicapte zoon die nu niet meer thuis woont).

Ze ziet heel erg slecht, rechts 0% en links 20-30%. Ze kan niet meer lezen, geen formulieren invullen. Ze kan niets meer met tekst. Ze heeft een speciale bril voor de tv en daar kan ze ook nauwelijks iets meer mee zien. Het gaat steeds moeizamer. Ze loopt slecht, met rollator. Ze woont gelijkvloers, dat hebben we aangepast. In huis lukt het nog wel omdat dat een bekende omgeving is. Ze kan niet meer zelfstandig buiten de deur. Dan is er begeleiding nodig.

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

21 respondenten hebben aangegeven dat zij belemmeringen/drempels ervaren op het gebied van verkeer en vervoer. Deze worden op de volgende sheets weergegeven.

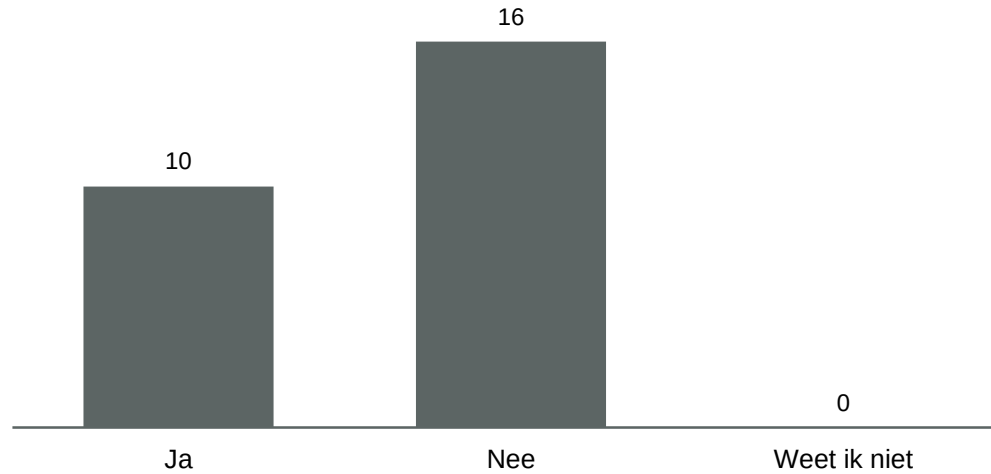
Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?	Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?
Alles wat digitaal is, is te lastig. Nu moet ze altijd begeleiding hebben.	Het ouderwetse buskaartje/stripkaartje.
Autorijden gaat niet meer. Ik heb wel een rijbewijs maar daar maak ik geen gebruik van. Met de fiets lukt ook niet meer. Voor grotere afstanden maak ik gebruik van de regiotaxi of ik vraag mensen uit mijn omgeving om mee te gaan.	Lopen gaat nog prima met een rollator. Ga ook naar fysiotherapie om mijn conditie op pijn te houden. Regiotaxi is 's morgens voor 9 duurder (spitstarief). Zou prettiger zijn als er weer vaste lage tarieven voor komen dan zou ik er meer gebruik van maken.
Bij goed weer ga ik met de elektrische rolstoel. Bij grotere afstanden maak ik gebruik van de Regio taxi of Vallys. Het openbaar vervoer lukt niet want dat is hier in de omgeving niet.	
De stoepen in Hengelo zijn een drama. Ze liggen er schots en scheef in. Je moet oppassen om niet te vallen. Veel mensen met een rollator. lopen op de straat. Belemmeringen die ik tegenkom meld ik direct en dan doen ze er ook vrij snel wat aan. Ze doen hun best maar zo'n stoep is een heel karwei. Toegankelijkheid van bepaalde winkels, te kleine looppaden of rommel in het pad. Doorgang bij kassa's is niet altijd in alle winkels op orde. Huisarts en therapie, dubbele sluis met deuren en daar kan ik niet zelfstandig naar binnen. Fietsen die op de stoep staan en die je in een rolstoel niet kunt verzetten. Openbaar vervoer maak ik alleen geen gebruik van.	Eigenlijk zou je een proefpersoon in een rolstoel moeten hebben om nieuwe gebouwen te testen om te kijken waar je tegenaan loopt. Iemand die heel praktische tips en adviezen geeft en die het ook gelijk ziet (ervaringsdeskundige)! Je hebt een brede draaicirkel nodig met een rolstoel. Nadenken over de plaats van een fietsenstalling. Lijkt mij eigenlijk wel leuk om dat te doen.
Hele slechte wegen (Zelhem). Ik maak veel gebruik van een scootmobiel en ik moet over de weg slingeren en zit schuddend en hobbelen op mijn scootmobiel. Wegen liggen schuin, gaten in de weg, te hoge drempels, op- en afritten.	Gemeente moet beter luisteren naar de minder valide (rollatorgebruikers, rolstoelers, mensen met kinderwagens, slecht ter been zijn) mensen.
Het is lastig voor mij om zelfstandig te reizen, ik heb het overzicht niet.	
Hij kan niet zelfstandig met het openbaar vervoer. Hij wordt zelfstandig vervoerd (medische verklaring). Hij is afhankelijk van taxivervoer.	Hij heeft ook hier 1 op 1 begeleiding bij nodig. Dit gaat niet veranderen.
Ik ben afhankelijk van een auto. Er is echt geen ander geschikt vervoermiddel voor mij. Ik woon in een dorp zonder voorzieningen. Helaas is er geen autovergoeding meer. Dat was er in het verleden wel. Aanvraag van een invalidenparkeerkaart. De test is te belastend en te duur voor mij. Maar ik heb hem eigenlijk wel nodig. Ik val overal buiten.	Een autovergoeding, invalidenparkeerkaart op maat afgeven.
Ik ga met de auto en dan is de parkeerplaats soms ver weg. Een invalidenkaart is te duur. Ik heb gespaard (een jaar of 4 a 5 voor een elektrische fiets)	Zelf al de elektrische fiets gekocht en daar ben ik heel blij mee. Ik heb ook nog een gezin met 2 kinderen en het is lastig om alles naar mij toe te schuiven.
Ik heb een invalidenkaart maar geen invalidenplaats omdat ik daar 375 euro per jaar voor moet betalen. Dat geld heb ik gewoon niet.	Mensen met een uitkering korting geven op een invalidenplaats.
Ik kan geen auto onderhouden en ben dus niet zo mobiel. Fietsen is vanwege gezondheid niet altijd mogelijk. Openbaar vervoer is onvoldoende beschikbaar, teveel prikkels, te duur, het gehannes met de OV kaart (in- en uitchecken).	Openbaar vervoer gratis maken voor iedereen.

Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?	Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?
<i>In de loop der jaren heb ik wel het een en ander aan moeten passen zoals van schakelauto naar automaat, van gewone fiets naar elektrische fiets en reizen met het openbaar vervoer lukt al jaren niet meer.</i>	<i>Het gaat zo goed. Ik heb een invalidenparkeerkaart gekregen.</i>
<i>In een vreemde omgeving terecht komen lukt haar niet. Ze heeft eigenlijk begeleiding nodig.</i>	<i>Meestal gaat er een van de kinderen of familie met haar mee. Of ze wordt op een andere plek opgevangen door iemand. De rollator gaat mee in de taxi. Taxi moet een hoge instap hebben. Dat lukt eigenlijk altijd wel.</i>
<i>Kan niet alleen met openbaar vervoer reizen. Naar de zorgboerderij gaat hij zelf op de fiets. Dat is 8 km heen en 8 km terug. Bij heel slecht weer komen ze hem ophalen vanuit de zorgboerderij. Dat is heel incidenteel. Ik heb zelf wel een rijbewijs en we redden het zo nog wel.</i>	<i>Hij kan zich op deze manier redden. Hij heeft van de NS wel een begeleiderskaart (dan kan de begeleider gratis meereizen).</i>
<i>Mijn man zit in een rolstoel en kan niets meer. Ik woon zelf op 5 minuten afstand en wandel wel met hem. Ik loop er tegenaan dat de trottoirs en met name de op en afritten en de zebrapaden zeer slecht toegankelijk zijn voor mensen in een rolstoel. In de straat bij mij thuis liggen kinderkopjes en het is ondraaglijk voor mijn man (zittend in de rolstoel) om over dit pad te lopen. De Maccabae in Zelhem. En ook wordt er niet gestrooid bij slecht weer. Het is een pijnhoop. Ook veel modder en water aan de zijkant van de Hengelose weg (vanaf de rotonde tot bijna aan het dorp. De zijkanten zijn helemaal stuk gereden.</i>	<i>Kritisch kijken naar de trottoirs en weg en er daadwerkelijk wat aan doen. Klachten van mensen serieus nemen.</i>
<i>Mijn vrouw heeft wel een rijbewijs (en ze is mobiel) en we hebben een automaat en de rolstoel kan mee maar daar heeft ze wel hulp van derden bij nodig. Loop er wel tegenaan dat de stoepen soms volstaan met fietsen en auto's en dat maakt het lopen met een prothese of het zitten in een rolstoel lastig. De meeste trottoirs zijn schuin en dat maakt het lastig.</i>	<i>- Dat weet ik niet. Tot nu toe redden wij het met hulp van anderen. Ik weet dat er andere hulpmiddelen/mogelijkheden zijn maar die zijn erg kostbaar.</i> <i>- Handhaven en op plekken waar veel overgestoken wordt de stoepen verlagen.</i>
<i>Openbaar vervoer, ga niet met de bus of de trein, instappen, uitstappen is probleem als je een rollator gebruikt. Risico van vertragingen en daardoor ongemakkelijke situaties.</i> <i>Reis met Valys (deur tot deur) op grotere afstanden en/of als parkeren ter plekke een probleem is. Aantal km Valys is 700 per jaar. Dat is snel op als je vanuit de Achterhoek naar het westen wilt, bijvoorbeeld voor een reünie, concert of museum bezoek. In totaal kom je niet verder dan 3 tot 4 bezoeken in een jaar.</i> <i>Ben bekend met service via de NS vanaf grotere stations, maar durf het niet aan om er gebruik van te maken.</i>	<i>Meer Valys kilometers (€ 0,20) of de kilometers buiten het budget van 700 km tegen een veel lagere prijs dan nu (€ 1,23).</i>

Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?	Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?
<i>Oudste zoon: krijg je niet in bus of trein. Eerder hadden we individuele vervoersvoorziening voor de kinderen. Dat is nu gestopt, dat kwamen ze thuis met 2 personen vertellen. Tot 2015 had hij de indicatie beschermd wonen en zat hij ruimer in de uren (PGB) en kon ik dat beter regelen. Nu komt dat allemaal op mijn bordje. Hij zal nooit zelfstandig kunnen wonen en hij heeft altijd iemand op de achtergrond nodig.</i> <i>Jongste zoon: ging altijd met de taxi naar Mariendaal. De bus was geen succes. Ik breng hem nu zelf naar het station in Doetinchem.</i>	<i>Ik zou het niet weten. Ja, ruimere uren.</i>
<i>te ingewikkeld</i>	<i>begeleid reizen</i>
<i>Ze kan zelfstandig niet meer deelnemen aan het verkeer. Onder begeleiding van mij lukt het nu nog (ze gaat wel steeds verder achteruit) om te reizen en een stukje te wandelen door het dorp. Op een gegeven moment kan ik niet meer met haar weg.</i>	<i>Afwachten waar we straks tegenaan gaan lopen.</i>
<i>Ze loopt in huis met de rollator en de rest met de rolstoel. Afhankelijk van anderen hierbij. De doorgang voor rolstoelen in het dorp (Zelhem) is erg lastig. Bijvoorbeeld geparkeerde auto's (niet in het vak), reclameborden en obstakels op de stoep, fietsen die in de weg staan. We passen ons boodschappengedrag aan. We gaan op bepaalde rustige tijden. Stoep van uitritten bij garages lopen af en dat is lastig bij het duwen (tegensturen) van een rolstoel.</i>	<i>Controle en handhaving. Ik heb al controle opgenomen met de gemeente over reclameborden bij winkels. Mensen staan daar niet bij stil.</i>

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

Ervaart u belemmeringen/drempels bij het ontvangen of regelen van zorg en/of ondersteuning? (n=26)

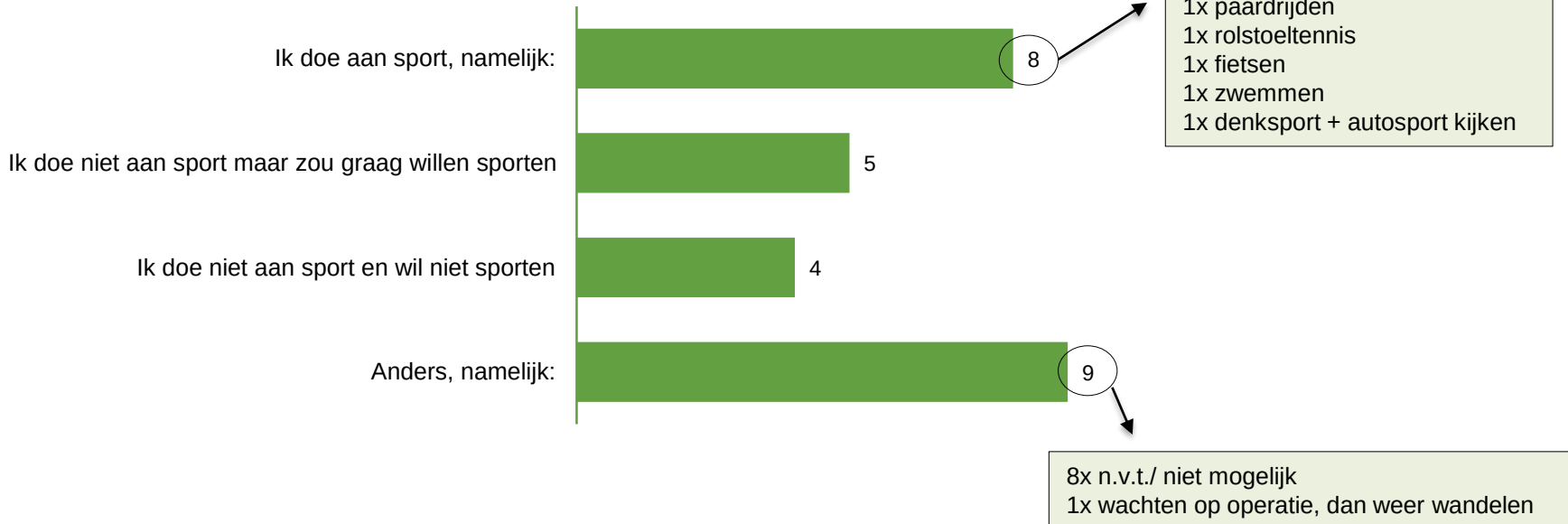
10 respondenten hebben aangegeven dat zij belemmeringen/drempels ervaren op het gebied van zorg en ondersteuning. Deze worden op de volgende sheets weergegeven.

Bij welke zorg en/of ondersteuning ervaart u belemmeringen/drempels?	Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?	Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?
<i>De aanvraag is voor haar te moeilijk. Ze weet de weg niet en ze kan het vinden door de visuele beperking.</i>	<i>Als mantelzorgers nemen wij steeds meer uit handen. Dat sluipt er steeds meer in. Dat doen we ook met genoeg. Maar het wordt wel steeds meer.</i>	<i>Het zou prettig zijn als er iemand van de gemeente zou screenen welke hulp/zorg nodig/beschikbaar is. Wij weten de weg in zorgland ook niet. Als er een mantelzorger wegvalt waar kunnen we dan terecht?</i>
<i>Eigenlijk te weinig uren huishoudelijke hulp.</i>	<i>Ik moet nog heel veel zelf doen en lichamelijk kan ik dat eigenlijk niet aan. Het is allemaal heel oppervlakkig. Grote klussen worden niet gedaan. Ik ben nog herstellende van een hersentumor.</i>	<i>Eigenlijk meer uren.</i>
<i>Het is voor mij wel rustiger/beter geworden sinds ze in een verzorgingshuis zit heb ik meer vrijheid. Ik moet nu voor mij zelf zorgen en dat lukt nu nog prima omdat ik fysiek nog goed ben.</i>	<i>nog niet van toepassing</i>	
<i>Het vinden van de juiste zorg. Dat is een lang traject.</i>	<i>Te lang zoeken en wachten. Bij mijn zoon was het vermoeden van ASS en ik wilde ook graag onderzoek voor mijzelf hierna. Maar dat heeft 6 jaar geduurd.</i>	<i>Adequater onderzoek, beter luisteren en sneller actie ondernemen.</i>
<i>In geval van scheiding zoals bij ons: raar dat je maar bij 1 van de 2 ouders voorzieningen aan kunt vragen. Het zijn ook geen dingen die je over en weer meegeeft bijv. een elektrische tandem. Ook aanpassingen aan de woning e.d. Het scheidingspercentage in gezinnen waar een kind met een beperking opgroeit is 1 op de 2.</i>	<i>zie vorige</i>	<i>Realiseren dat het om heel veel gezinnen gaat. Als gemeente goed kijken wat ze kunnen doen om te ondersteunen? Wat is er nodig, luister goed naar de ouders (experts). Denk in mogelijkheden en niet in beperkingen. Kijk naar elke specifieke situatie waar het kind in zit.</i>
<i>Menselijke maat in het dagelijkse leven.</i>	<i>Hulp bij het koken, een keer hulp bij de wat grotere klussen bijvoorbeeld in de tuin, het aanvragen van iets is heel omslachtig en overbodig. Je moet door een enorme berg papieren. Ik kan dat zelf niet.</i>	<i>Ik krijg nu hulp van Humanitas (via de gemeente) voor de formulieren. Deze hulp is maar voor een jaar. Ik ben blij met alle hulp die ik krijg. Alle zorg ligt nu bij de gemeente maar de gemeente heeft bijna niets te bieden. Daar moet echt wat aan veranderen. Zorg dat de mensen die hulp nodig hebben dat krijgen.</i>

Bij welke zorg en/of ondersteuning ervaart u belemmeringen/drempels?	Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?	Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?
<i>Thuiszorg: heel erg tevreden over. Heb hier ook vrijwilligerswerk voor gedaan bij de klankbordgroep (organiseren van activiteiten voor andere cliënten). Ik ben uitbehandeld maar wil wel verder en heb een psychosomatische fysiotherapeute geregeld. Via de gemeente heb ik 1 op 1 begeleiding van een fysiotherapeute in het speciale zwembad). Ben nu bezig met intake voor revalidatiecentrum Klimmendaal maar daar is een wachttijd van 1 jaar!</i>	<i>Ik wil eigenlijk wel verder maar loop tegen de wachttijd aan. Wil zware medicatie afbouwen maar niemand wil mij daarbij begeleiden. De huisarts mag dat niet.</i>	<i>1 persoon die de regie neemt en je bij de hand neemt wat er allemaal mogelijk is. Dat heb ik eigenlijk de laatste 10 jaar gemist. Nu ben ik zelf maar steeds dingen aan het uitzoeken/klungelen om verder te kunnen. Ik wil verder</i>
<i>Vanwege mijn beperking kom ik net niet in aanmerking voor de vergoeding van hulpmiddelen. Ik heb alles zelf moeten aanschaffen. Ik ben heel slechthorend maar nog net niet doof genoeg.</i>	<i>Hoge kosten van de hulpmiddelen.</i>	<i>Vergoeding per persoon bekijken wat nodig is. Ze kunnen niet meten hoe erg het is. Om dat het niet erkend is kom je nergens.</i>
<i>Welkom in zorgland met al zijn formulieren en verschillende aanvragen.</i>	<i>Als een volwassene zich niet kan redden in zorgland hoe moet dat dan zijn voor iemand met een beperking. Het is een oerwoud aan instanties en regels. Ze sturen je van het kastje naar de muur.</i>	<i>De zorg kan veel simpeler. Als we weer teruggaan naar de oude AWBZ. Alles weer onder 1 wet is veel simpeler en overzichtelijker. Mensen met een aangeboren verstandelijke beperking blijven dat levenslang houden. 1 keer een verklaring overleggen is dan meer dan voldoende.</i>
<i>zie vorige hoofdstukken</i>	<i>Ik heb 3 mensen met een belemmering in huis. Ik ben eigenlijk een zorginstelling!</i>	<i>Geef mij een salaris voor alles wat ik doe.</i>

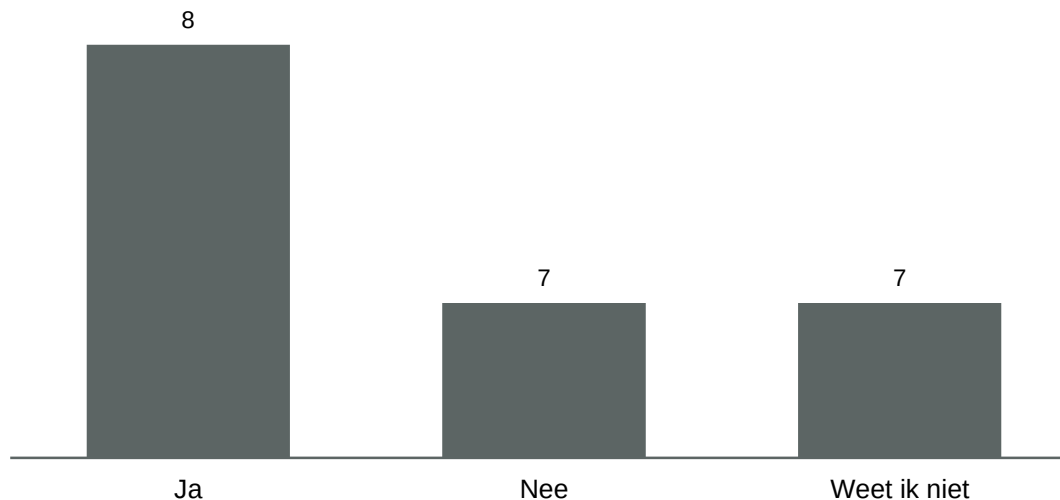
Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

Sport u of zou u graag willen sporten? (n=26)

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen die (willen) sporten.

Ervaart u belemmeringen/drempels bij het (willen) sporten? (n=22)

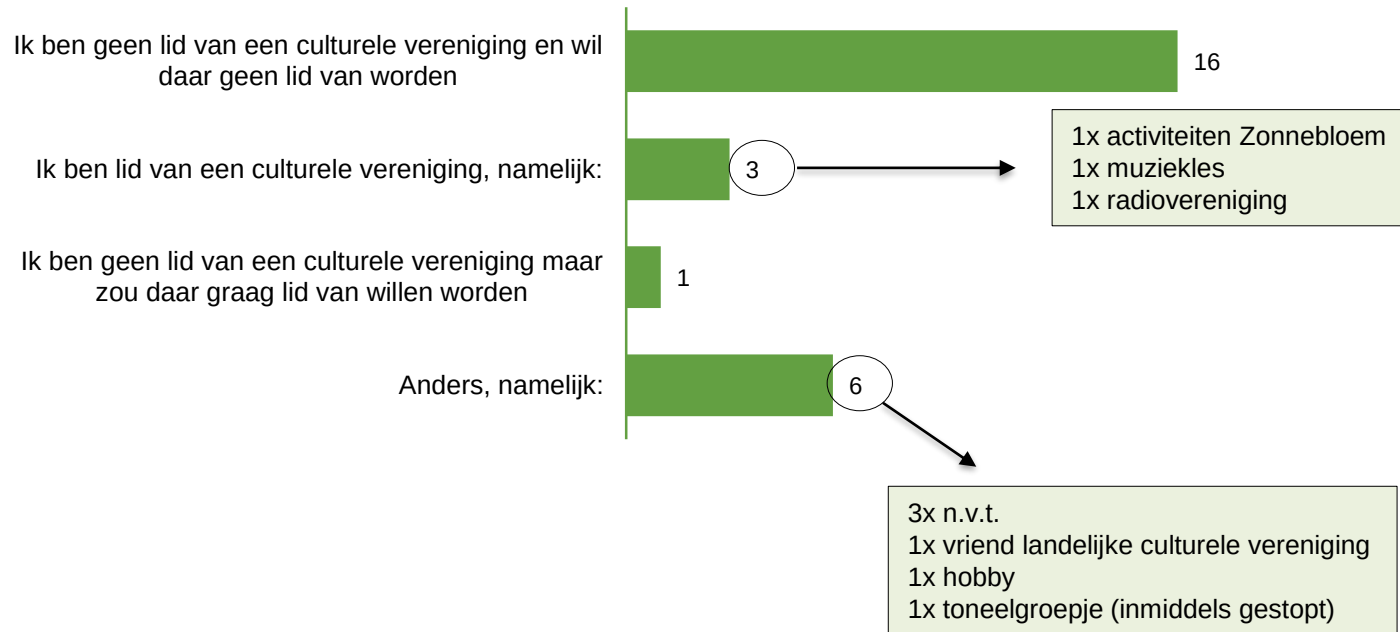

8 respondenten hebben aangegeven dat zij belemmeringen/drempels ervaren op het gebied van sport. Deze worden op de volgende sheet weergegeven.

Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?	Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?
<i>Er is in de gemeente Bronckhorst geen vereniging waar je langdurig kan samensporten. Ze mag meestal wel een keer meedoen maar als ze merken hoeveel begeleiding er nodig is dan haken ze af.</i>	<i>Begin op de lagere school en ga andere ouders opvoeden. Er is meer dan een perfect kind.</i>
<i>Financieel, de oudste zou misschien 20 euro van zijn Wajong kunnen missen maar de jongste kan dat absoluut niet. Ik ben met de oudste naar diverse sportscholen geweest en er zijn mogelijkheden voor begeleiding maar die zijn erg kostbaar.</i>	<i>Misschien zorg in natura (PGB) of zijn er nog andere potjes voor?</i>
<i>fysiek</i>	<i>gezondheid</i>
<i>Ik zou graag weer willen zwemmen maar daar zijn in onze omgeving geen aangepaste mogelijkheden voor.</i>	<i>Het (binnen)zwembad hier in Vorden weer open doen. In het buitenbad zit geen tillift. Het water in is geen probleem maar eruit lukt niet. Heb eigenlijk geen idee in welke plaats daar wel mogelijkheden voor zijn. Het is wel weer een drempel om daar naar toe te gaan.</i>
<i>Lichamelijk gaat het niet meer.</i>	<i>Ik zou het wel graag willen maar het gaat lichamelijk niet meer.</i>
<i>Mijn belastbaarheid</i>	
<i>Soms staat de muziek daar te hard.</i>	<i>Rustige sportplekken. Ik ga veelal op de rustige momenten, wanneer er geen groepsactiviteit is.</i>
<i>Voetbal: Het verschil in kracht in een G-team is te groot. Ik ben bang dat hij dat fysiek niet aankan. Er voetballen ook kinderen die fysiek heel sterk zijn. Hij kan daar niet in mee.</i>	<i>Door goed te gaan kijken naar de doelgroep. Kijken naar een groepje dat aansluit bij zijn mogelijkheden. Het is heel lastig om iets geschiktst te vinden voor hem. Ook speelt mee dat hij aan het eind van de dag heel moe is. Ook voor ouders is het intens om je kind hierin te begeleiden. Hier is nog wel veel te verbeteren.</i>

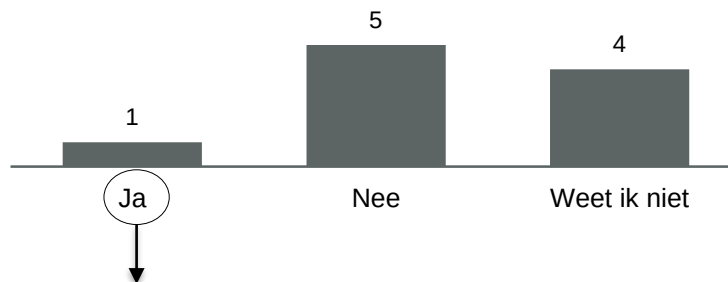
Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

Bent u lid van een culturele vereniging of zou u graag lid willen zijn van een culturele vereniging (voorbeelden: muziekvereniging, toneelgroep)? (n=26)

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen die lid zijn van een culturele vereniging of die lid willen worden van een culturele vereniging.

Ervaart u belemmeringen/drempels bij het lid willen worden of zijn van een culturele vereniging? (n=10)

Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?

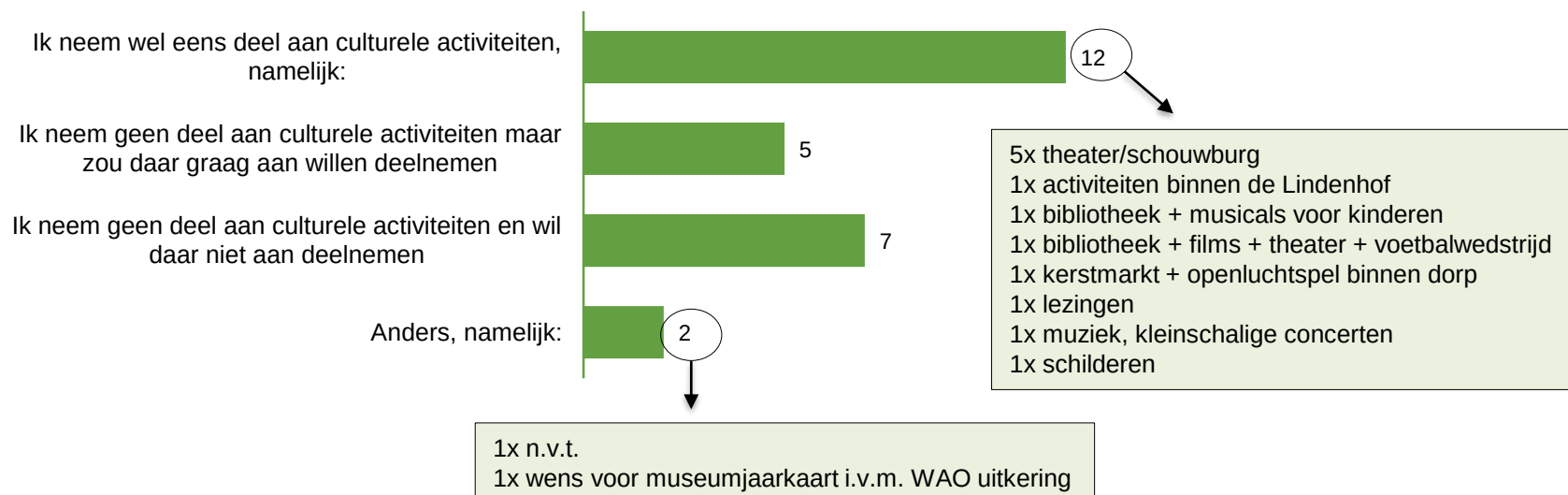
Op school was hij bij een toneelgroepje maar dat is helaas gestopt. Hij genoot daar wel erg van. Hij kon daar ook optreden. Er is op dit moment geen goed aanbod voor hem. Hij groeit enorm van muziek maken en theater maken.

Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?

Aandacht voor de hele groep. Wat hebben deze kinderen nodig om ook deel te nemen. Ik heb nu wel een muziektherapeut die 1 keer in de 2 weken bij mij thuis komt. Jammer genoeg is er geen aanbod voor een groepje.

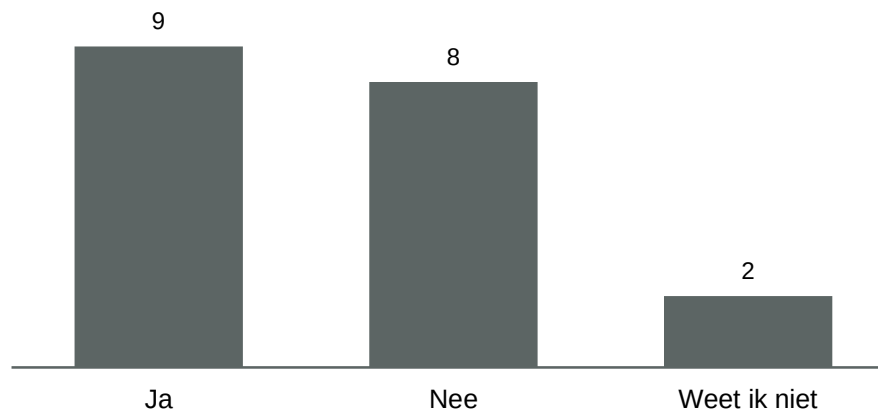
Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

Neemt u (wel eens) deel aan culturele activiteiten (voorbeelden: theaterbezoek, sinterklaasintocht, bezoek bibliotheek, creatieve activiteiten zoals schilderen)? Of zou u dit graag willen? (n=26)

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen die deel (willen) nemen aan culturele activiteiten.

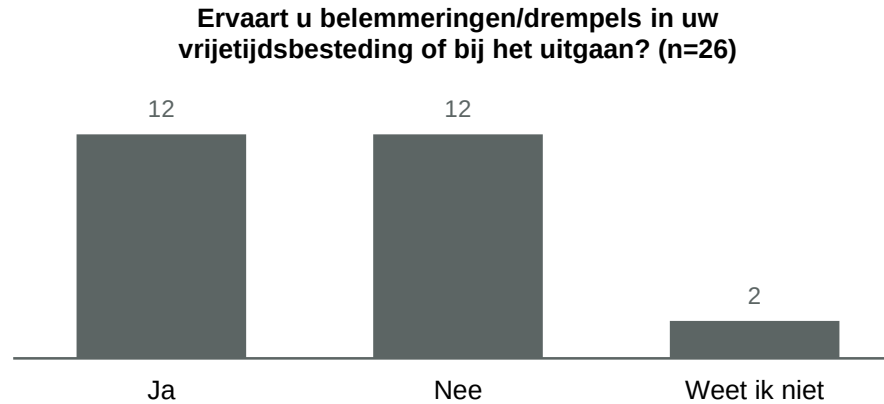
Ervaart u belemmeringen/drempels bij het (willen) deelnemen aan culturele activiteiten? (n=19)

9 respondenten hebben aangegeven dat zij belemmeringen/drempels ervaren op het gebied van culturele activiteiten. Deze worden op de volgende sheet weergegeven.

Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?	Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?
<i>Altijd van te voren informeren of het gebouw toegankelijk is, gebruik rollator. Speciale plaatsen reserveren. Informatie op websites is niet altijd adequaat en soms onjuist. Er blijken dan toch trapjes, drempels te zijn. Soms is er geen lift of is deze erg klein. Invaliden toiletten soms op vreemde plekken, moet je eind lopen om er te komen. Soms zitten ze op slot, moet je er achter zien te komen wie de sleutel heeft. Het zijn landelijke ervaringen.</i>	<i>Meer voorlichting, bewustzijn over ongemakken, bij zaal eigenaren etc..</i>
<i>Beperking van de knieën en financieel.</i>	<i>Af en toe gaan, keuzes maken. Goed uitzoeken en kijken wat kan.</i>
<i>Dat een voorstelling in het theater laat is en vaak te lang duurt. Dat trekt ze lichamelijk niet meer.</i>	<i>Zou ik niet weten. Waarschijnlijk lukt dat niet meer.</i>
<i>Dat zou ik heel graag willen. Lichamelijke beperkingen laten dat niet toe.</i>	<i>De zitplekken in het theater/bioscoop zijn te krap en daar kan ik niet langdurig op zitten. Een klein half uur en dan moet ik mij eigenlijk weer strekken. Relaxstoelen waar je de benen recht naar voren kunt strekken.</i>
<i>De geluiden bij het buiten schilderen zoals de bosmaaier, bladblazer. Ik ben heel direct en zeg wat ik denk dat is voor anderen mensen soms heel lastig. Dat kost mij heel veel energie.</i>	<i>Dat is een hele belasting voor mijzelf maar ik doe er wel wat aan omdat mijn probleem anders groter wordt. Ik ben altijd bezig.</i>
<i>Hij geniet van de kinderlijke sprookjesmusicals maar dan zit ik met een knul van 16 in een zaal vol meisje van een jaar of 6 in prinsessenjurken.</i>	<i>Theatervoorstelling voor kinderen/jong volwassenen met een beperking. Het was er wel van de clinic clown gericht op kinderen met een verstandelijke beperking. Maar jammer genoeg is dat gestopt.</i>
<i>Ik kijk van tevoren wel of het rolstoelvriendelijk/toegankelijk is.</i>	<i>Op zich zou dat wel beter kunnen maar soms is het ook onmogelijk bijvoorbeeld paleis het Loo of het Watermuseum. Niet alles is daar dan rolstoel toegankelijk. Ik neem aan dat ze bij nieuwe musea daar wel heel goed rekening mee houden. Het kan altijd beter maar Nederland is zo slecht nog niet.</i>
<i>te veel lawaai van mensen en muziek. Dat komt heel hard en vervormd bij mij binnen.</i>	<i>Geluidsniveau een heel stuk naar beneden brengen. Niet alleen voor mij maar voor de meeste mensen. Denk aan bijv. de kermis.</i>
<i>verstaanbaarheid, betaalbaarheid</i>	<i>Lastig, ik ga meestal wel mee omdat mijn vrouw dat gezelliger vindt. Gratis of een betaalbare museumjaarkaart voor mij en mijn vrouw.</i>

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

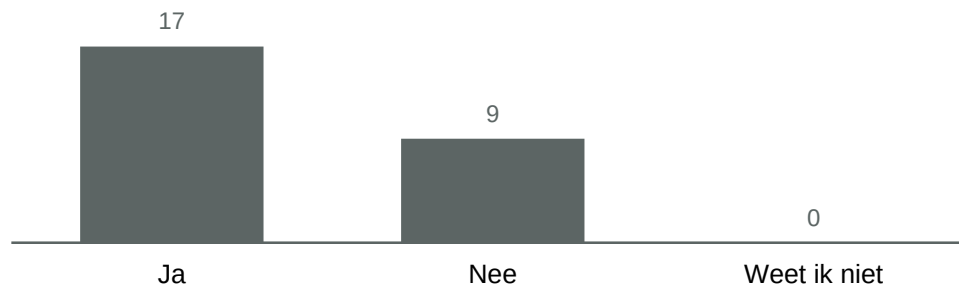

12 respondenten hebben aangegeven dat zij belemmeringen/drempels ervaren op het gebied van vrijetijdsbesteding of bij het uitgaan. Deze worden op de volgende sheet weergegeven.

Welke belemmeringen/drempels ervaart u op dit gebied en kunt u dit toelichten?	Wat is er nodig om deze belemmeringen/drempels op te lossen?
<i>Als het druk (harde geluiden) is in een restaurant is lastig.</i>	<i>Rekening mee houden als ouders waar en wanneer je ergens naar toe gaat. Je gaat goed voorbereid (koptelefoon en tablet meenemen bijvoorbeeld) Het is ook afhankelijk van de dag.</i>
<i>Altijd van te voren informeren of het gebouw toegankelijk is, gebruik rollator. Speciale plaatsen reserveren bijvoorbeeld in restaurant. Informatie op websites is niet altijd adequaat en soms onjuist. Er blijken dan toch trapjes, drempels te zijn. Soms is er geen lift of is deze erg klein. Invaliden toiletten soms op vreemde plekken, moet je eind lopen om er te komen. Soms zitten ze op slot, moet je er achter zien te komen wie de sleutel heeft. Het zijn landelijke ervaringen.</i>	
<i>Bij de reguliere uitgaansmogelijkheden wel omdat ze daar anders is. Ze voelt zich bekeken en niet op haar gemak, niet welkom. Daar heeft ze last van.</i>	<i>Ouders en kinderen "opvoeden" in de inclusieve maatschappij. De maatschappij bestaat uit veel meer dan alleen de perfecte individuen.</i>
<i>De andere mensen (omgeving) maar ook financieel. Het lukt mij niet om onder veel mensen te zijn. Feestjes en grotere groepen kan ik niet handelen, teveel input.</i>	<i>Zelf keuzes maken daarin.</i>
<i>Door mijn belastbaarheid</i>	
<i>fysiek en mentaal</i>	<i>een nieuw lijf en hoofd</i>
<i>Het vervoer, het komen en gaan ergens naar toe.</i>	<i>Ik breng ze altijd.</i>
<i>Hij kan niet alleen ergens naar toe. Kan zich niet zelfstandig hiervoor inschrijven en vervoer hier naar toe.</i>	<i>Dat regel ik (zijn moeder) voor hem. Zorg voor vervoer en begeleiding. Verder geen idee hoe dit op te lossen.</i>
<i>In het weekend verveelt hij zich vaak en loopt dan in het dorp over straat. Wel 20 keer. Eigenlijk is er in het weekend te weinig voor hem te doen. Hij heeft geen vriendengroep.</i>	
<i>Ik durf (angst) niet op een terras te gaan zitten of openbare gelegenheden bezoeken. Hoe krijg je meer persoonlijke contacten en hoe kun je dat verder uitbreiden. Heb wel goede contacten met iemand van de WMO.</i>	<i>Daar ben ik zelf voorzichtig mee bezig. Zou daar wel meer hulp/begeleiding bij willen hebben.</i>
<i>Kan ik niet. Zowel lichamelijk als financieel. Alles wat energie kost is mij teveel. Teveel lawaai, fel licht, lange concentratie kan ik niet meer opbrengen. Boodschappen doen lukt nog net.</i>	<i>Mijn ziekte beperkt mij op elk gebied.</i>
<i>Qua vervoer, je moet dan regelen dat je met iemand mee gaat. In het dorp zelf kan ik het wel lopend af.</i>	<i>Misschien de Vallys taxi (soort ZOOV), dan kun je 1 of 2 keer per jaar een grote reis maken. Een aantal jaren geleden heb ik daar naar gevraagd maar toen was ik daar nog te goed voor. Ik weet niet wat er nu mogelijk is.</i>

Deze vraag is alleen gesteld aan (naasten van) ervaringsdeskundigen.

Tot slot, ervaart u of uw naaste belemmeringen/drempels op bepaalde gebieden die nog niet aan de orde zijn geweest?(n=26)

17 respondenten hebben aangegeven dat zij belemmeringen/drempels ervaren op bepaalde gebieden die nog niet aan de orde zijn geweest. Deze worden op de volgende sheets weergegeven.

Zo ja, welke en kunt u dit toelichten?

Aanvraag paspoort; Wat een giller, om een foto te maken bij de fotograaf is op zich is al een hele kunst. in het gemeentehuis bleek dat de foto niet in het kader paste. ??? Iets meer inlevingsvermogen (empathie) zou erg prettig en helpend zijn.
Autisme geneest niet. Maar elk jaar moet je een herindicatie (papierwinkel) doen. Kan die termijn niet wat langer zijn?
contact met overheden toeslagen en andere diensten
Deelnemen aan activiteiten In het dorps huis zoals bijvoorbeeld gezellig eten met elkaar. Zou ik wel graag aan meedoen maar daar heb ik dan wel een "maatje" voor nodig.
Door de hernia loop ik moeizamer en ik merk dat er hier in het dorp (Hummelo) veel tegels los liggen of dat stoepen er scheef in liggen en dat is erg gevaarlijk, verlies evenwicht, angst om te vallen.
Door mijn ziekte heb ik belemmeringen op elk gebied. Ook sociaal is het erg moeilijk. Er is nog veel onbegrip en onwetendheid van de omgeving. Ik sta steeds meer alleen. Ik (en mensen met ME) word vaak niet serieus genomen. Ze geloven je vaak niet. Dat is heel pijnlijk en wreed. Niemand kijkt naar mij om. Ik stond altijd vol in het leven en stond voor iedereen klaar. Je wordt onzichtbaar voor de rest en langzaam uit het leven getrokken.
Financieel: eigenlijk heb je net te veel om ergens voor in aanmerking te komen en je hebt eigenlijk net te weinig om het leuk te hebben. We hebben het niet slecht maar bepaalde dingen moeten we laten. Als we alle twee full time konden werken dan konden we overal aan meedoen.
Het afval (is een hot item nu). Daar had de gemeente beter over na moeten denken. Mijn hulp moet nu met een zware zak naar een verzamelpunt. Voor oudere mensen is het allemaal erg ingewikkeld met alle (digitale) formulieren (papieren rompslomp). Men denkt daar te gemakkelijk over. Ik heb er zelf geen problemen mee.
Het feit dat er geen geschikte appartementen in Zelhem zijn en we verplicht naar Doetinchem moeten verhuizen. Dat vind ik eigenlijk wel jammer.
Het is voor mijn dochter van 13 jaar lastig om sociale contacten te onderhouden omdat zij niet naar school gaat. Ze is sociaal en spontaan maar afhankelijk van begeleiding en vervoer en komt daardoor niet echt met leeftijdsgenoten in contact.
Het onbegrip en vooroordeel van de omgeving. Omdat je van de buitenkant niets kunt zien. Vooral in een kleine gemeenschap kijken mensen je soms raar aan. Daar heb ik in het verleden wel problemen mee gehad maar nu sta ik daar boven.
Iets heel tegenstrijdigs eigenlijk. Ik ervaar best wel eenzaamheid (gevoel dat ik er alleen voor sta) en echt goed contact te hebben met iemand is lastig. Het matcht vaak niet. Ik mis eigenlijk een ontwikkelingsgelijke, een gelijkgestemde.
Mijn vrouw maakt gebruik van een speciale relaxstoel (net zo belangrijk als een rolstoel) en die stoel is eigenlijk echt versleten. Zijn daar mogelijkheden voor vervanging voor?
Nee nog niet. Ik heb een progressieve ziekte en pluk de dag en sta er positief in. Op dit moment lukt het allemaal nog redelijk. We zien wel wat de toekomst ons brengt. Ik heb al contact met de gemeente en de revalidatie (die ik heb gehad) over het gebruik en de mogelijkheid van hulpmiddelen in de toekomst.
Op sociaal gebied, hij heeft geen echte vrienden. Maak mij wel zorgen over eenzaamheid in de toekomst. Wij wonen in Zutphen maar hij zit in Vorden op school.
Trottoirs vaak ongeschikt voor rollators en rolstoelen. Idem, oversteekplaatsen, kan erg gevaarlijk zijn. Brievenbussen te hoog, je kan er uit een rolstoel niet bij. Afval wegbrengen naar parkjes kan probleem zijn. Zorgcontainer lost dat ten dele op. Kosten voor het inzamelen van grof vuil via zorgcontainer te hoog? Grof vuil dat niet in de container past, het zou erg prettig zijn als dat op afroep opgehaald zou kunnen worden. Gladheidsbestrijding. Het moet veilig zijn daar waar je vertrekt bijvoorbeeld per auto en daar waar je aankomt en weer uitstapt. Dat is vaak een probleem en het is dan veiliger om niet de deur uit te gaan.
Waar ik me druk over heb gemaakt is die van ouders van kinderen met een beperking als mantelzorger. Ze moeten alles aan de kant zetten. Het gaat goed met mij maar het is een hele weg geweest. Er zijn veel ondersteunende organisaties wegbezuinigd zoals bijv. Lotje en co (platform en netwerk). Daar heb ik als ouders van kind met een beperking heel veel aan gehad.

Deze vragen zijn gesteld aan alle respondenten.

Welke aspecten waardoor mensen niet volledig kunnen meedoen aan het maatschappelijke leven ziet u in uw omgeving binnen de gemeente Bronckhorst?	Welke rol kan de gemeente spelen bij het oplossen hiervan?
1. de steeds verderstreckende digitalisering waardoor ouderen en digibeten buitengesloten worden van informatie en de toegankelijkheid tot voorzieningen beperkt worden. 2. door het wegvallen van de sociale werkplaatsen zitten steeds meer mensen met een werkbeperking zonder zinvolle dagbesteding.	1. digitaliseringscursussen realiseren en individuele begeleiding bij de kwetsbaarste groep (ouderen). 2. actief op zoek naar vervangende werkvoorzieningen
Beperking van mogelijkheden om ergens aan mee te doen zoals sport, toegankelijkheid in het algemeen (winkels en woningen), de laagdrempeligheid.	Misschien beter aangeven dat er mogelijkheden zijn om wel deel te nemen aan sport. Contact opnemen met verenigingen om te promoten dat mensen met een beperking mee kunnen doen. Dat heeft dan sociaal gezien veel voordelen en fysiek is er ook veel winst voor mensen met een beperking. Op die manier kunnen mensen ook veel beter samenwerken.
Dagelijks op mijn werk, daar werken 2 mensen met een beperking waardoor ze niet in de reguliere arbeidsmarkt kunnen werken. Mensen die ouder worden en die bepaalde behoeftes (sociaal behoefte aan contact, mobiliteit bijv. hulp bij boodschappen) hebben die niet altijd binnen bereik zijn. Het langer thuis wonen vraagt nieuwe inzichten die volgens mij nog niet helemaal aansluiten bij de realiteit. Flexibiliteit is nog ver te zoeken. En de vergrijzing om ons heen.	Een coachingsrol, bemiddelingsrol, aanjagersrol, sparringspartner. Dichter 'op de markt'/problematiek staan. Dan krijg je de nauwere betrokkenheid met het publiek. Er zijn heel veel kanalen, spreekbuizen en loketten maar dat moet versimpeld en toegankelijker, transparanter worden.
Dat mensen slechter ter been worden en dat de trottoirs heel slecht (heel schuin) worden daar kun je met een rollator niet goed over lopen en een rolstoel is nog lastiger. En ook hangt er veel groen vanuit de tuinen over het trottoir waardoor er te weinig loopruimte overblijft. Fietspaden zijn ook wat aan de smalle kant, je kunt elkaar niet goed passeren en moet dan eigenlijk afstappen.	Bestrating aanpassen en controleren op overgroei. De straten moeten beter aangepast worden in het kader van vitale kernen.
dat ze de gehele dag bij huis zijn en niets ondernemen	ik denk dat de gemeente daar in kan sturen via een bezigheid te laten doen
De bank is verdwenen. voor de oudere bewoners is dit wel vervelend als je naar Doetinchem moet.	De banken niet slopen. of sluiten.

Welke aspecten waardoor mensen niet volledig kunnen meedoen aan het maatschappelijke leven ziet u in uw omgeving binnen de gemeente Bronckhorst?	Welke rol kan de gemeente spelen bij het oplossen hiervan?
De thuiszorg die bij mensen komt en dat mensen van dagbestedingen. Dat zijn goede voorzieningen. Voor de toekomst is het een punt van zorg of iedereen nog wel van die zorg gebruik kan maken. Verzorgingshuizen zijn m.i. te vroeg gesloten. In Nederland is het openbaar vervoer voor rolstoelers nog slecht geregeld. In bijvoorbeeld Zweden is dat beter geregeld. Passend onderwijs is niet helemaal gelukt omdat de klassen in het reguliere onderwijs nu te zwaar belast zijn. Mensen die een beperking hebben op de arbeidsmarkt. Jammer dat de sociale werkplaatsen af zijn afgeslankt of zijn verdwenen. Belangrijk dat er voldoende mogelijkheden zijn voor mensen met een beperking om zelfstandig te blijven functioneren.	De gemeente kan hierin een leidende of stimulerende rol spelen. De gemeente heeft de laatste jaren wel teveel op het bord gekregen zoals bijvoorbeeld de Jeugdzorg. Marktwerking in de zorg pakt hier in Nederland verkeerd uit. In Europa is dat heel scheef geworden. Faciliteren dat Kruisverenigingen en thuiszorgorganisaties blijven bestaan. En dat hoeven niet -tig aanbieders te zijn. Eigenlijk is 1 genoeg. Binnen heel Nederland moeten de voorwaarden hetzelfde zijn, dingen die algemeen menselijk zijn. Het moet niet uitmaken of je in gemeente A of B woont. Daar moet een gemeente zich sterk voor maken. Huisvesting voor jongeren en ouderen in de gaten houden. Dat moet betaalbaar blijven. Gezondheid van inwoners in de gaten houden bijvoorbeeld de windmolens zijn ook niet doorgegaan.
De toegankelijkheid voor oa mensen in een rolstoel niet overal optimaal oa doordat een aantal stoepen niet te doen zijn met een rolstoel, rollator of wandelstok. Gewoon lopen op de stoep is al een uitdaging.	Ervoor zorgen dat alle stoepen fatsoenlijk voor iedereen begaanbaar zijn
Een mevrouw die zo goed als blind is. Ze kon nog zelfstandig naar de bakker lopen maar omdat er nu paaltjes staan lukt dat niet meer. Ze kan niet meer zelfstandig naar een onbekend terrein. In huis redt ze zich nog prima als je het aan haar overlaat. Dan kan ze de spullen terug vinden. Ze hoeft behoefte aan vast plaatsen en vaste structuren. In het dorp kennen ze haar en weten ze van haar problematiek.	Paaltjes weghalen (Wichmond) kruising Beeklaan - Baron v/d Heijdenlaan. Dit is dwangmatig neergezet (moet vanuit Brussel zegt de gemeente dan).
Eenzaamheid van mensen, dat is een hele grote beperking en van daaruit volgt schaamte en isolement. De wijze waarop de gemeente Bronckhorst zorgt voor de mobiliteit van ouderen. De gemeente zou daar actiever in kunnen zijn. Ze doen dat alleen in gevallen die schrijnend zijn. Het ligt ook voor een groot deel aan de mensen zelf. Er zijn veel afhankelijke mensen die niet de regie over hun leven kunnen voeren maar dat is een algemeen maatschappelijk probleem.	Ruimhartig, onafhankelijk van een beoordeling, iemand die 65 jaar of ouder is heeft recht op hulp van de gemeente bij het vervoer om mobiel te blijven. Zoals bijvoorbeeld de gemeente Deventer doet. Op die manier kun je als oudere onafhankelijk blijven.

Welke aspecten waardoor mensen niet volledig kunnen meedoen aan het maatschappelijke leven ziet u in uw omgeving binnen de gemeente Bronckhorst?	Welke rol kan de gemeente spelen bij het oplossen hiervan?
<i>Eenzaamheid, geïsoleerd wonen, grote afstanden, vergrijzing, geen verplaatsingsmogelijkheden, gezondheidsproblemen, te weinig informatie op maat cq maatwerk</i>	<i>In hoofdzaak een faciliterende cq katalyserende rol</i>
<i>Er is van alles voor mensen maar hoe weten mensen dat en hoe komen ze daar? Wat is er voor nodig dat ze er ook werkelijk gebruik van gaan maken. Vooral mensen die in een eenzame positie zitten nemen daar dan geen deel aan. Dar kan nog heel wat winst gehaald worden. Ze hebben iemand nodig die samen met ze ergens naar toe gaat. Op die manier krijg je de mensen op de goede plek.</i>	<i>Gemeente zou mee kunnen denken hierin en geld beschikbaar kunnen stellen. Bijvoorbeeld een project opstarten en mensen zoeken die er dicht bij staan en ermee te maken hebben, zoals wijkverpleegkundige, de mantelzorgers, mensen die weten wat er speelt. Dat zijn de ervaringsdeskundigen.</i>
<i>Fysieke en sociale drempels. Fysiek: stoepen, toegang tot gebouwen, aangepaste toiletten e.d. Dat is op veel plekken nog een drama. Hier valt nog heel wat te verbeteren. Sociale drempels: ben je welkom? waaraan merk je dat? Er zijn (sport)verenigingen die er wel iets aan doen maar het is nog erg karig. Is er een manege zonder drempels? is er een mooi parkje of "beleef tuin" voor mensen met een ernstige beperking? Er zou nog veel meer inclusie kunnen zijn. Er zijn wel initiatieven maar mensen met een verstandelijke beperking hebben ambassadeurs nodig die voor ze opkomt. Mensen naast ouders of directe naasten. Dat er andere mensen aan je denken in het dorp of in de buurtschap. Ik vraag me af of de speeltuinen toegankelijk zijn en dat iedereen echt mee kan doen. Zijn er ontmoetingsavonden, gespreksavonden voor speciale groepen. Het is prachtig als het samen kan maar soms moet het ook apart. Heeft de gemeente Bronckhorst mensen met een beperking in dienst? Zijn er voldoende kleinschalige initiatieven voor speciale doelgroepen? Zijn er voldoende woningen voor specifieke doelgroepen. Ik hoor er te weinig over vanuit de gemeente. Bedenk dat 1 op de 6 mensen een beperking heeft. Bijna iedereen heeft daar dus mee te maken. Hoe benader je de burger. Er zijn 2 miljoen mensen in Nederland met een IQ beneden de 80.</i>	<i>Minister van gehandicaptenzaken (Rick Brink) en die timmert aardig aan de weg. Hoe mooi zou het zijn als Bronckhorst een ambtenaar van gehandicaptenzaken had. Iemand die steeds kritisch meekijkt. Dan heb je een soort ambassadeur die namens ervaringsdeskundigen spreekt. Op deze manier krijgen ze zelf een rol en komen de pijnpunten goed naar boven. Je moet met de mensen zelf in gesprek. Je moet ze opzoeken. Meer doen om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Aangeven wat mogelijk is. Er zijn veel voorzieningen om het allemaal mogelijk te maken en te laten werken (denk aan jobcoach e.d.). Ondersteunen van een stimuleringsprojecten. De gemeente kan de eisen voor culturele instelling aanscherpen en bijvoorbeeld eisen dat er activiteiten zijn voor mensen met een beperking. Als gemeente een soort ombudsman(vrouw) in dienst nemen waar mensen met een beperking terecht kunnen met vragen en formuleren. Iemand bij wie mensen hun verhaal kwijt kunnen.</i>

Welke aspecten waardoor mensen niet volledig kunnen meedoen aan het maatschappelijke leven ziet u in uw omgeving binnen de gemeente Bronckhorst?	Welke rol kan de gemeente spelen bij het oplossen hiervan?
<i>Geestelijke problemen</i> <i>Lichamelijke problemen</i>	<i>Goed luisteren naar inwoners en zorgprofessionals. En ze ook daadwerkelijk helpen en niet zeggen dat kunt u op die website vinden</i>
<i>Het openbaar vervoer is dramatisch in de Achterhoek dus als je aangewezen bent daarop is dat wel een dingetje.....</i>	<i>Geen idee</i>
<i>Het zwembad: hebben we opengesteld voor iedereen met een beperking. We krijgen tot nu toe geen enkele aanmelding. Dat is eigenlijk heel raar. Is er wel voldoende bekendheid? We zijn er al 6 jaar mee bezig en hebben een plan geschreven voor de inclusieve samenleving. We houden voor de gemeente Bronckhorst een prachtige voorziening in stand maar het is zo jammer dat iedereen van goede wil is maar ik mis de verbinding. Waar vinden we elkaar dan?</i>	<i>Het zou heel mooi zijn als de gemeente de verbindende factor kan zijn. Als er dan bijvoorbeeld mensen met afstand tot de arbeidsmarkt geplaatst kunnen worden bij het zwembad dan zou er ook goede begeleiding vanuit de gemeente moeten zijn. Moeten ze dat allemaal in eigen beheer doen of is het verstandiger om dit uit te besteden. Je kunt die taak niet neerleggen bij de vrijwilligers.</i>
<i>Ik ben gezinsouder. Gezinshuis voor jongeren en jongvolwassenen tussen 17 en 23 jaar (kan ook wat ouder). Daarna stromen ze door naar zelfstandig wonen of een vorm van begeleid wonen of ze blijven langdurig hier wonen. Onderhouden en aangaan van sociale contacten is lastig voor ze maar ze willen wel meedoen aan de maatschappij maar ze lopen dan tegen verschillende dingen aan. Ze hebben veel begeleiding nodig als ze ergens aan meedoen bijvoorbeeld bij het aangaan van vrijwilligerswerk is er dan te weinig of geen begeleiding voor handen. Continuering van zorg is niet altijd goed geregeld en er kan niet altijd snel geschakeld worden. Wat ook speelt is de uitval van jongeren in het onderwijs en het vervolg daarop. Vanuit uitval in het onderwijs zien wij jongeren afhaken en zichzelf opsluiten. Hier zou wat meer ondersteuning vanuit gemeenten kunnen komen. Nog meer vanuit participatie en samenwerking.</i>	<i>Toezicht, meedenken, maar ook t.a.v. de bijzondere bijstand: wat is daarin de verwachting, meer druk ervaren waardoor ze geprikkeld worden om meer te ondernemen. Het is voor ons ook onduidelijk bij wie we moeten zijn voor een vrijwilliger/maatje om de jongeren te ondersteunen maar ook andersom. Zijn er ook goede vrijwilligersplekken voor deze jongeren?</i>

Welke aspecten waardoor mensen niet volledig kunnen meedoen aan het maatschappelijke leven ziet u in uw omgeving binnen de gemeente Bronckhorst?	Welke rol kan de gemeente spelen bij het oplossen hiervan?
<i>Ik werk op een dagbesteding voor mensen met een beperking. Vervoersprobleem: als mensen iets moeten regelen vanuit Steenderen naar Hengelo dan is er geen openbaar vervoer naar het gemeentehuis. Ze moeten dan over Zutphen. Er loopt geen bus van Steenderen naar Hengelo. Soms zijn mensen onzichtbaar (zitten onder de radar), hebben geen netwerk en ook geen kennis/weet van wat er allemaal mogelijk is. Als ze eenmaal bij een sociaal team zijn dan gaat het goed en komt de hulp op gang. Op moment dat mensen in de bijstand zitten en op zorggebied hulp nodig hebben dan is de gemeente Bronckhorst heel sterk (buitengewoon goed). Als ze in de bijstand zitten en geen zorg nodig hebben dan worden ze tegengewerkt en behandeld alsof je lui bent en hebben daar weinig begrip/inleving voor. Je wordt dan a.h.w. van werk weggehouden en verdwaalt in allerlei regels.</i>	<i>Openbaar vervoer verbeteren. Anoniem meldpunt bij de gemeente instellen, betere voorlichting over wat er allemaal mogelijk is. Ik ben als zorgverlener erg positief over de gemeente Bronckhorst. Ze zijn flexibel, meedenkend en oplossingsgericht. Soms is het wel lastig om de juiste mensen te bereiken.</i>
<i>Ik zie belemmeringen in de toegankelijkheid van gebouwen en het vervoer om van huis te gaan. Ik zie veel mensen die niet de mogelijkheid hebben om van huis (uit) te gaan omdat ze te weinig hulp nabij hebben. Ik zie ook wel dat er wel heel veel mogelijk is.</i>	<i>Misschien kan de gemeente bemiddelen met instanties om vrijwilligers te organiseren voor vervoer e.d.</i>
<i>Ik zie heel vaak stoepen met hoge randen waardoor mensen met een rolstoel of die slecht ter been zijn problemen mee hebben. Meer aandacht voor de plaats van zebra overgangen: zouden veel effectiever ingezet kunnen worden op drukke punten. Afval naar de ondergrondse container brengen: voor oudere mensen een belemmering om het afval weg te brengen (afstand). Ik verwacht dat er daardoor meer zwerfafval komt.</i>	<i>Beter nadenken over een effectieve/logische plek van een zebrapad. Effectiever en meer ondergrondse containers plaatsen. Als je zelf op pad gaat met iemand in een rolstoel of zelf in een rolstoel gaat zitten dan merk je pas waar je overal tegenaan loopt. Ook met de uitstalling van winkels op het trottoir bijvoorbeeld.</i>
<i>Inmobilititeit</i>	<i>Vervoer regelen zonder te veel regeltjes</i>
<i>Laag inkomen</i>	<i>Weet niet</i>
<i>Mensen die niet deelnemen aan het arbeidsproces om welke reden dan ook.</i>	<i>Controle of informeren waarom niet-bancaire het arbeidsproces wordt deelgenomen. Er is namelijk altijd wel iets dat je kunt doen.</i>

Welke aspecten waardoor mensen niet volledig kunnen meedoen aan het maatschappelijke leven ziet u in uw omgeving binnen de gemeente Bronckhorst?	Welke rol kan de gemeente spelen bij het oplossen hiervan?
<i>Mensen die slecht ter been zijn, die niet meer zo mobiel zijn en afhankelijk zijn van anderen. Bijvoorbeeld niet meer zelfstandig kunnen reizen, geen computer/internet hebben.</i>	<i>Ik weet dat er wel mogelijkheden zijn voor het aanvragen van ondersteuning bij de gemeente. Het gaat mij meer om de praktische dingen zoals het aanvragen van een ID kaart. Daarvoor moet je 2 keer naar de gemeente. Kan dat in bepaalde gevallen niet wat eenvoudiger bijvoorbeeld: kan de gemeente deze handeling aan huis doen of de ID kaart thuis afgeven? Veel informatie gaat via de computer en internet. Een grote groep ouderen is hier niet bekend mee of heeft geen internet of een smartphone en hebben vaak het gevoel dat ze buitenspel staan hierdoor.</i>
<i>Mensen met een psychische stoornis, dat is lastig om aan het gewone leven mee te doen. Het leggen van contacten met anderen, het zich (be)geven in een gemeenschap. Hij voelt zich erg eenzaam. Voor ons als ouders is dat ook erg lastig.</i>	<i>We zijn erg blij dat hij nu kan werken en dat hij weer ergens bij hoort. Dat is erg belangrijk. Het is moeilijk om echt iets voor ze te betekenen. Wij dragen ook wel van alles aan maar als ze zelf niet willen dan is dat moeilijk. Ze zien overal tegenop en hebben nauwelijks initiatief vanuit zichzelf.</i>
<i>mijn partner die door lichamelijke beperking ná een verkeersongeval nog steeds geen baan heeft, inmiddels 10 jaar!!</i>	<i>Voordat mijn partner in de bijstand kwam, liep hij bij het UVW.: Begeleiding was slecht! In die 3 jaar tig coach gehad. Niet helpen zoeken naar een baan wat hij lichamelijk aan zou kunnen, maar zwaar fysiek werkzaamheden. Dit leidde tot grote frustraties. Mijn partner heeft veel gesolliciteerd, soms uitgenodigd voor gesprek, maar als dan zijn beperking te sprake kwam, hebben ze hem niet nodig. Toen mijn partner in de bijstand zat, heeft de gemeente hem geholpen met het zoeken naar werk, hij heeft 6 maanden (gedetacheerd) kunnen werken, toen was het einde werkperiode. Werkzaamheden sloten goed aan bij zijn lichamelijke beperking. Dan is het extra 'zuur' dat hij daar mee moest stoppen. Nu hij niet meer in de bijstand zit, (ik verdien boven de bijstandsniveau) is hij niet meer in beeld bij de gemeente. Dit vinden we kwalijk. Ik vind het triest en verdrietig dat mijn partner (en velen met hem) onder de radar verdwijnen, hij doet zo zijn best om aan het werk te zoeken!</i>
<i>Op het werk: jongens die autistisch zijn en die begeleiding op de werkvloer nodig hebben. Het is vaak minder moeilijk dan men denkt.</i>	<i>Vooraf een kwestie van subsidie. Het ene jaar is niet het andere jaar. Het is een beetje willekeur wie er langs komt en welke loonwaarde iemand krijgt. Dat maakt het erg lastig. Dat zou beter moeten. Als je dan iets wilt doen als overheid doe het dan goed. Er is te weinig oog voor de dagelijkse zaken. Juist degene die dagelijks werkt met deze jongeren heeft er een goede kijk op. De praktijk is soms anders dan de regels. En die regels hebben grote gevolgen. Er wordt dan soms meer verwacht van iemand dan mogelijk is. Dus beter luisteren naar mensen die de dagelijkse ervaring hebben.</i>
<i>Openbaar vervoer</i>	<i>Zorgen voor goede verbindingen</i>

Welke aspecten waardoor mensen niet volledig kunnen meedoen aan het maatschappelijke leven ziet u in uw omgeving binnen de gemeente Bronckhorst?	Welke rol kan de gemeente spelen bij het oplossen hiervan?
<i>Personeelsgebrek: Er is gebrek aan zorg voor mensen met een beperking. Er is een enorm personeelstekort en de beloning voor het werk is te laag. Er doen zich dan onveilige situaties voor. Ze krijgen dan te weinig aandacht en de persoonlijke verzorging is onder de maat. Dat is niet prettig. De bus van Philadelphia in Zelhem is eigenlijk afgeschreven, valt van ellende bijna uit elkaar. Er is geen geld voor vervanging.</i>	<i>Ik denk niet veel. Misschien mensen die bij huis lopen achter de vordden aanzitten/stimuleren/dwingen om te participeren in de maatschappij. Er is overal zoveel te doen.</i>
<i>Slechte trottoirs voor rolstoelers</i>	<i>herstellen van de trottoirs</i>
<i>Sport: voor mensen met een beperking is hier in het dorp (Hengelo) geen aanbod. Daar zou best iets meer voor gedaan kunnen worden. Met name voor jongeren is dan weinig te doen.</i>	<i>De gemeente zou met subsidies of hulp bij de aanpassing/aanleg van een aantal zaken goed zou kunnen helpen.</i>
<i>Taalbarrière vooral mensen met een NT2 problematiek taalproblemen en andere leefgewoonten, financiële middelen, het aanbod is heel groot waardoor het moeilijk is om een keus te maken en lichamelijke beperking.</i>	<i>Taalprobleem: verplicht om de taalcursus te doen. De gemeente zou daar meer toezicht kunnen houden of dat daadwerkelijk wordt gedaan. Financiële gedeelte: niet zozeer de gemeente maar ook een ander uitgavenpatroon van mensen. Misschien een soort van voorlichting door de gemeente. Bij de voorlichting wel letten op niveau van laaggeletterden. Laagdrempelig zijn als gemeente en signalen oppikken bijv. ook via de sociale dienst. Lichamelijk: gemeente zou contact op kunnen nemen met externen om dat beter in kaart te brengen. Bijv. stoepen. Bij de aanvraag bij WMO, dit soort zaken bespreekbaar maken. Als er aanpassingen nodig zijn kijken naar hoe we de kosten laag kunnen houden bijv. inzetten van vrijwilligers en mensen met een uitkering. Niet opnieuw het wiel uitvinden. Kijk ook hoe andere gemeenten het doen en haal daar de kennis op.</i>
<i>Te weinig werkplekken. Is dat onbekendheid van de werkgevers of zijn ze bang voor de begeleiding die er nodig is en dat ze dat niet kunnen bieden? Vervoer is ook een belangrijk onderdeel in een plattelandsgemeente. Een volledige werkweek is ook niet voor iedereen fysiek mogelijk. Het is voor jongeren (tussen 16 en 25 jaar) moeilijk om een goede, leuke werkplek voor ze te vinden. Verschil tussen dagbesteding en de geschikte werkplekken.</i>	<i>Een stukje begeleiding naar de bedrijven en de werkgever. Wat kun je verwachten als bedrijf? Het stimuleren van bedrijven om werkplekken beschikbaar te stellen. Denk ook aan vrijwilligersplekken. We kampen overal met tekorten. Kijk wat breder (verzorgingshuizen, openluchtzwembad, voetbalclub e.d.)</i>

Welke aspecten waardoor mensen niet volledig kunnen meedoen aan het maatschappelijke leven ziet u in uw omgeving binnen de gemeente Bronckhorst?	Welke rol kan de gemeente spelen bij het oplossen hiervan?
<i>Zorgelijk vind ik de ontwikkelingen rond mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, de participatiewet is mislukt, nu de reparatie nog... Ook voor deze mensen telt waardigheid en dat is niet in geld of productiviteit uit te drukken, het systeem met de Wedeo was zo gek nog niet. Vooral in de beginjaren, later werd de commercialisering zicht- en voelbaar maar in ieder geval beter. Verbinding tussen mensen is een wezenlijk onderdeel van de maatschappij ook al lijken we nu allemaal als individuen te worden behandeld. Mijn indruk is dat 70% van de mensen helemaal niet zoveel keuzes wil maar behoefte heeft aan vaste patronen die we vroeger kenschetsten met rust, reinheid en regelmaat. Alle keuzemogelijkheden leiden tot besluiteloosheid en onrust en daarmee ongelooflijk veel verspilde energie die we beter in de samenleving kunnen steken.</i>	<i>Zie vorig item, stel de mens centraal en niet het systeem. Voorbeeld is de belastingdienst met het kinderbudget wat nu nogal in het nieuws is.</i>

Wilt u verder nog iets kwijt over dit onderwerp?

Ja, namelijk:

Als mens zie ik dat de gemeente veel meer geld besteedt aan de groter gemeentes dan aan de kleine kernen. Ik hoor ook van mensen dat ze problemen hebben met de nieuwe afvalregeling en de verdwijnende brievenbussen. In Steenderen wonen gevoelsmatig naar verhouding veel mensen met lagere inkomens, die veel zorg nodig hebben. Op het werk ben ik bezig met ouderen en kleuters om de verschillende levensgroepen samen te brengen en mensen beter te laten participeren in de maatschappij.

Eenzaamheid is ook een probleem. Is het mogelijk om iemand die zit te vereenzamen bij een vereniging te betrekken, op sleeptouw nemen. Dan komt iemand ook onder de mensen. Hoe breng je de vraag en de behoefte bij elkaar.

Er zijn veel mensen die tussen de wal en het schip vallen en geen hulp krijgen dat moet anders

Mijn zegje gedaan, doe iets aan deze materie.

Nee, het dorp is verder goed voor elkaar. Het schoolplein is opgekapd voor 82000 euro (heb ik van horen zeggen) en dat ziet er mooi uit maar m.i. hadden ze dat geld voor een deel beter aan het sportpark/feestterrein kunnen besteden dan had de oudere jeugd er ook nog wat aan gehad.

Nee, ik ben wel heel benieuwd naar het vervolg van dit onderwerp.

Nou ook de fietspaden langs de grote weg vanaf Hengelo naar doetinchem is absoluut niet verlicht. Daar zou de gemeente eens kunnen aankloppen bij de provincie. Toch belachelijk dat er allen jonge kinderen in het pikke donker naar school fietsen en weer terug. En het is echt donker!!!! En het zijn ook geen geringe aantallen kinderen die fietsen

Vanuit de gemeente heeft hij goede hulp (poetshulp, helpen met koken, gesprekken, ..). Hij heeft het goed getroffen met deze hulp. Daar heeft hij veel vertrouwen in. Ze neemt heel veel zorg weg. Klasse dat dit zo goed geregeld is.

Voor rolstoelers is de hondenpoep in het buitengebied een probleem. Het opruimen gaat gelukkig al wat beter.

We zien graag dat de gemeente maar ook UVW contact blijft houden en helpen naar vast werk. Kijken naar de mogelijkheden en niet wat niet kan. Gemeente en UVW beweren dat er per kwartaal weer minder werkzoekenden zijn, klopt echt niet, want mensen zoals mijn partner zijn dan helemaal uit beeld en verdwijnen onder de radar.

Wel goed dat er hier aandacht voor is. De enquête was wel te moeilijk voor een aantal mensen. De gemeente Bronckhorst is wel erg groot met 42 of 43 kleine kernen. Stel dat je kind een dagbesteding nodig heeft. De afstand van huis naar de plek waar dit geboden wordt is meestal heel groot. Het vergoed krijgen van vervoer zou in een landelijke gemeente als Bronckhorst kan heel lastig zijn. Zou goed zijn als de gemeente hier kritisch naar zou kijken en de normen wat zou versoepelen.

Ik lees graag het onderzoeksrapport!